

Előfizetési ára:

Egész évre.....**12** kor.
Fél évre.....**6** kor.
Negyed évre.....**3** kor.

Hirdetéseket

felvesz a kiadóhivatal
IV. Kecskeméti-utca 5. sz.

A VENDÉGLŐS

MEGJELENIK
minden hó 1. és 15-én.

SZERKESZTŐSEG

KIADÓHIVATAL

IV. kerület.

Kecskeméti-utca 5.

A Szállodások, Vendéglősök, Kávésok, Pinczerek és Kávéssegédek Országos Nyugdíjintézete,
a Budapesti I—III. ker. Szállodások, Vendéglősök, Bor- és Sörmérők-Ipartársulata,
a Budapesti Kávés-Ipartársulat, a Budapesti Kávéházi Segéd-Egylet betegsegélyző-pénztárának
és a „Hungária-nagyszálloda” betegsegélyző-pénztárának

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szállodások-, Vendéglősök- és Koresmarosok-
ipartársulata:

IV. kerület, Himzö-utca 1. szám.

Budapesti I—III. ker. Szállodások, Vendéglősök, Bor-
és Sörmérők-Ipartársulata:

II. ker., Medve-utca, Fácán.

Kiadótulajdonos és felelős szerkesztő

WAGNER JÓZSEF

IV. Kecskeméti-utca 5.

Bérmertellen leveleket nem fogadunk el.

Kéziratokat nem adunk vissza.

»Budapesti Pinczér-Egylet»
IV., rostély-utca 1.

PAULITS JÓZSEF

közvetítő-intézet, IV. papnövelde-utca 3.

WINDT MÁRTON

pinczér-ügynök, VI., Molnár-utca 29. szám.

Az V. országos magyar vendéglős-kongresszus.

— Saját kiküldött tudósítónktól. —

Magyarország vendéglősei közül mintegy háromszázan érkeztek meg a tegnapi délután és este folyamán az országos kongresszusra, mely ma délelőtt folyt le a központi szálloda nagy dísztermében. Az ország majdnem valamennyi ipartársulata képviselve volt a nagyon élénk és hosszantartó nagygyűlésen, melynek egyik legfontosabb mozzanata az országos szövetség megalakulása volt.

A rendező-bizottság minden lehetőt elkövetett, hogy a vendégek Arad városában jól érezzék magukat; törekvésétük fényes sikerrel járt. Valamennyien azonnal otthon érezték magukat Aradon, körülvéve az igazi magyar vendégszeretet lekötelező nyilvánulásaitól, úgy hogy az aradi szép napok minden résztvevő emlékezetében sokáig meg fognak maradni.

Részletes tudósításunk a következő:

(A megérkezés.)

Tegnap délután a négy órai és este a hét órai vonattal érkeztek meg az összes vendégek hazánk minden tájékaról. A budapesti, temesvári, hassai, komáromi, győri, nagyvárad, debreczeni, szegedi, szabadkai stb. ipartársulatok tagjait a vasutnál váro rendező-bizottság Nagy Lajos, az itteni ipartársulat kiváló elnöke és Huzó István vezetése alatt, a legnagyobb gyorsasággal helyezték el a város szállodáiban előre fentartott és kijelölt szép és kényelmes lakásaikon, úgy hogy este 8 órakor már valamennyien lerázva az ut porát, megjelenhettek a „Fehér kereszt” szállodában.

Itt volt ugyanis az ismerkedési estély, mely mindvégig fényes lefolyása volt.

(Az ismerkedési estély.)

A „Fehér kereszt” szálloda szépen felszített, nemzeti színben pompázó teli kertjében kilencz órára már az utolsó helyet is elfoglalták a nagy számban érkező vendégek.

Az asztalfőnél a következő notabilitások foglaltak helyet: Gundel János, a Ferencz József-rend lovagja, kongresszusi elnök. Glüek Frigyes, a Ferencz József-rend lovagja, Mártonffy Márton, orsz. iparoktatási főfelügyelő, dr. Barabás Béla, orsz. képviselő, Gelléri Mór, kir. tan., az Országos Ipargyesület igazgatója, Bokros Károly, az Orsz. Nyugdíjintézet elnöke, Kristyóri János, az aradi keresk. és iparkamara elnöke, dr. Dési Géza, nagyváradi, dr. Solti Ödön budapesti, dr. Benedek János debreczeni, dr. Szilvássy Imre aradi ügyvédek. Jelenvoltak továbbá:

Budapest: Wirth Ferencz, Poppel Miklós, Kommer Ferencz, Förster Konrad, Doktor László, Kamarás Mihály, Döcker Ferencz, Csasznek József, Poós István, Páris Vilmos, Berkovits János, Louis François, Adler Ernő, F. Kiss Lajos, Barta Béla, Nagy Jenő, Mehringer Rezső, Rádosi S. Habershauer Hubert, Illenz Károly, Reiner Adolf, Pelezmán Ferencz, Ungár Mór, Ihász György, Mitrovác Adolf, Schmidt Konrad, Hartay György, Seich Károly, Steiner Márton, Schmidt Rezső, ifj. Sprung János, Schnell József, Wilburger Károly, Bittner Alajos, Prindl Nándor, Müller Antal, Horváth Já-

nos, Halász István, Skoupil József, Wadlsteiner Ferencz, Lippert Lajos, Olmosi József, Sperl Flóris, Bojesics J., Kammer Ernő, Sverteczky Gáspár, Elm János, Barabás József, Kristz Ferencz, Daday János, Braun Sándor, Braun Ferencz.

Nagyváradi: Stern Herman, Sarkadi József, Czeplédi Sándor, Stern Sandor, Weiszberger Jenő, Kovács Dezső, Richter Antal, Bayer Frigyes, Klein Lajos, Klein Lajosné, Pollák Gyula, Freifeld Márton, Weiszberger József, Karner Gyula, Karner Gyuláné, Hillinger Jenő, Maresch Károly, Lázár Adolf, Csókay Pál, Rendes Izidor, Hillinger Márton, Kuncz Gusztáv.

Békés-Csaba: Salamon János, Ketter Károly, Freiburger Márton, Reichard József.

Derecske: Szöllösy Gábor és neje.
Komárom: Szarka Jenő, Bubics György, Boor József, Hirschler Ferencz, Horváth Béla, Heitz Rezső, Prantner Lipót, Heres Zsigmond.

B-Gyula: Blaskó Béla, dr. Benedek János. Debreczen: Kemény János, Sporni Gyula, Márkus Jenő, Erős Jakab, Kiss Adolf, Péter Pál, Dobó Lajos, Hauer Bertalan, Német András, Pivtzer József, Zbignievicz Lajos, Milecker Lajos.

Kunfélegyháza: Kern Ignác.
Lugos: Bucus Romulusz, Gilg Antal, Lindner József, Kohn Lipót, Blaininger Károly.

Szeged: Gruber Gusztáv és neje, Juránovits Ferencz, Privári Pál, Bartus István, Ördög Vincez, Kliman Imre, Nyári György, Kocsis Ferencz, Meszes István, Totzer Ferencz, Zantó Mihály, Rózsa András, Konrád Tóbiás, dr. Hosszu István, ifj. Cserzy Mihály, Hunyady Lajos, Keth Károly, Randvög József, Hegyháti Sándor, Harkay György, Lehotay József, Brankó János, Frankl Adolf, Zsótér Ferencz, Dancziger J., Adam Ödön, Lippay Péter, Sugar Miksa, Neubauer Mihály, Juhasz Antal, Martonosi Ferencz.

Élesd: Tözsér József és neje.

Mező-Túr: Kovács Illés.
Hátszeg: Molnar Pál.

Nagy-Léta: Fülöp József.
Oroshaza: Rosenberg I.
Margita: Grosz Mór.
Lippa: Schweitzer Adolf.

Temesvár: Lencz János, Hánosy Antal, Illies R., Göbl Ferencz és neje, Schubert Péter, Hannold János, Protógin Géza.

Liptó-Sz.-Miklós: Veiser Bertalan.
Igló: Stern Jenő.

Pécs: Furmann Gyula, Lütke L.

Miskolc: Sugár Ignác, Klein Sámuel.

Kassa: Seres Márton, Szálási Alajos, Mayer József, Guttman Márk, Braun Ferencz, Mayer Béla, Mayer József.

Mezőhegyes: Cservaszky I.
Féliczfürdő: Kernács János.
Orsova: Ozanics Ferencz.

Szolnok: Fodor Daniel.

Bécs: Winter S., Schlumberger R.

Segesvár: Teutsch B. I.

Pozsony: Hubert J. E., Palugyai J.

Kőbánya: Reszvény-söröző, Király-sör-
főzde, Polgári söröző.

Kolozsvár: Erdélyi pinczéregylet.

R-Bogsán: Kohl Károly.

N-Szt.-Miklós: Csenczinger kisasszony,
Csenczinger Ferencz.

Zsombolya: Jemelka Ferencz.

Győr: Posch Nándor, Lukovits János, Völf A., Krüger Gyula, Posch Károly, Gyárfás Pál, László József, László István.

Bojeza: Reis György.

Déva: Licker István.

Ujvidék: Seifert Antal, Zebedics Mátyás.

Szkleno: Bokros János.

B-Topolya: Büchler Gyula, Magas Sándor,

Müller Gyula, Horváth Lajos.

Medgyes: Ratzki Ágoston.

Szabadka: Miskolczy István, Laskovits József,

Máté Zsigmond.

Piskli: Kass Gusztáv.

Rákos-Pusztá: Demkó Géza.

Zsolna: Tóth Antal.

N-Léta: Schwarcz Albert.

Makó: Sonkovics I.

S-Tarján: Klacsman Károly.

Ungvár: Hercz Bernát, Róth Sándor.

Teljes számmal voltak jelen az aradi szaktársak, valamint masok is a polgárság köréből. Érdekes képet nyújtott a téliekert, azzal a nyüzsgő étellel, mely ott uralkodott. A hosszú asztalokat ünneplő ruhás vendégek ülték körül, vegyesen aradiakkal, kiknek arczán ott ragyogott a nap ünnepies hangulata.

A téliekert falát köröskörül a sokszínű szállagos, arany feliratu koszoruk díszítettek, melyeket az ország minden részéből küldöttek a vértanuk szobrára és a vesztőlly számára.

Kilencz óra után, mikor a borok és pezsgők a kellő hangulatot megadták, megkezdődtek a felkőszöntők. Először Nagy Lajos, az aradi vendéglősök ipartársulatának érdemes elnöke állott fel és üdvözölte melegen átértelt szép szavakkal a megjelent vendégeket.

Gundel János az országos kongresszus elnöke az aradi vendégszeretetéről szoltott és meghatotatan mondott ezert köszönetet a kongresszus nevében.

Solti Ödön dr. a budapesti ipartársulat ügyösze beszélt ezutan, majd Glüek Frigyes, ki a hazaszeretetről emlékezett meg, mely bármily nagy, sohasem elég nagy a magyar ember számára. A mostani alkalom, hogy a vértanuk városában időznek, jó alkalom a hazaszeretet szítására.

Gelléri Mór, az Országos Ipargyesület igazgatója Kristyóri Jánost, az aradi kereskedelmi és iparkamara elnökét éltette, mint aki iparosból felkőzdötte magát a jelen tekintélyes állásába és királyi kitüntetésben is részesült. Mint az iparosok példányképre őrítli poharát.

Privári Pál szegedi vendéglős Gundel Jánost élteti hazafias hangu, szép beszéd kíséretében.

Benedek János, a debreczeni ipartársulat ügyösze Glüek Frigyesre emeli poharát.

Bokros Károly, a nyugdíjintézet elnöke az Aradon összegyűlt vendégeket éltette. Beszéde után szép jelenet következett. A zenekar a Hymnuszt játszotta, miközben az egész közönség felállott és a zene után enekelte a nemzeti imát.

Barabás Béla dr. országgyűlési képviselő emelkedett szellemű beszédben szoltott Arad városának történelmi multjáról és a hazafias szellemről.

Kristyóri János megemlékezik a vendéglősöknek kiváló szolgálatáról, melyet a magyar

kultúra terén tettek. Negyedszázad előtt német volt a nyelvük, most pedig magyar.

Dr. Dési Géza élteti Gelléri Mór, mint az egész, az igaz embert, a munka emberét.

Végül Gundel János és Glüek Frigyes szóltak még, majd pedig éjfélután lassanként elszeledt a társaság, hogy kipihenje az utazás fáradságát és erőt gyűjtson a következő nap végződő nagy munkára.

Az ismerkedési estélyről írva, meg kell említenünk azt a körülményt, hogy a »Fehér Kereszt« lélikertje semmit sem nélkülöz, amit a modern vendégéjszaka mai fejlettségében csak nyújtani képes. Élkei, italai pompások, kiszolgálása valóban elismerésre méltóan pontos, úgy hogy a székesfőváros lelegényesebb helyiségeivel is méltán felvehető a versenyt. Úgy ez a széperendésű nagyszálló, mint a »Központi«, az arról tesz tanuságot, hogy a tulajdonosok, Nagy Lajos, kiváló szakértelmű és hivatása magaslatán álló ipari szakferfi.

Az estélyen szerep jutott a különféle pezsgőknek is. Törley, François és Littke legjobb gyártmányai emeltek a vidám hangulatot telmes fokra.

(A szabadság-szoborral.)

Szerdán reggel 8 órákor a Hungaria-kávéházban gyűltek össze a kongresszus tagjai, onnan az egész sokaság rendezett sorokban indult a szabadság-terre, hol már nagy közönség várta a kongresszusokat. Hét vidéki ipartársulat helyezett koszorút a vertanuk szobrara. A kongresszus nevében Gundel János elnök helyezett koszorút a szobrara, a következő nagyhatalmas szép beszéd kíséretében:

Mélyen tisztelt Szaktársak!

Arad város területére lépve, első sorban is hazafias kötelességet teljesítünk, midőn szívünk szavára hallgatva — megjelentünk ezen a helyen, a népjog és fenséges jelvénye előtt.

Azt hiszem, minden nép rajong a szabadságért, de talán egynek sem oly heves kincse az, mint a magyarnak! Hisz századokon át küzdött e szent jogért.

Hányszor megfosztották tőle esell meg erőszakosan; ám újra meg újra vissza vívta magának, mert nem tud megélni nélküle.

Más nemzetek is emléket emelnek szabadságuk dícsőítésére.

De szabadság-szobor soha nem állott méltóbb helyen, mint itt: Arad város földjén, melyet a magyar nemzet jogaiért vívott, küzdelme idején a legdrágább honfi-vér áztattott!

És a drága honfi-vér láttára fájdalomában könyezett a magyar nemzet s hő főhásza Istenhez szállt fel »Egy jobb jövőért« esdekelve.

És Isten meghallgatta a magyar nemzet könyörgését. Újra megáldotta szabadsággal. Ime, itt állunk annak bálványá előtt.

Mely megilletődéssel lelkemben közeledtem hazám imádot szabadságának és fenséges jelvényéhez, midőn az a feladat háruí reám, hogy kezeimmel érintsem. A hitattal emelem fel e koszorút s mint az Arad városában gyűlésező magyar vendéglősök hazafias érzésének jelét azzal a felkiáltással teszem a szobrara: »Örökké éljen a magyar szabadság!«

Ezzel a lélekemelő ünnepély véget ért és a vendégek a központi szállodának szépen felszerelt termébe vonultak, hol, miután mindenki elhelyezkedett, kezdetét vette a magyarországi vendéglősök V. orsz. kongresszusa.

(A kongresszus lefolyása.)

Gundel János elnök, mielőtt a kongresszust megnyitná, üdvözlő a kongresszus két illusztris vendégét: Martonffy Márton min. tan. orsz. iparkutatási főfelügyelőt és Gelléri Mór kir. tan., az Országos Iparegyesület igazgatóját, majd a kongresszus a következő nagyhatalmas beszédével nyitja meg:

Mélyen tisztelt Kongresszus!

Végtelen örömmel telik meg a szívem, midőn itt azt kell tapasztalnom, hogy »hívó szótatom«, melyet a végrehajtó-bizottság megbízásából intéztem szerelt Szaktársaimhoz — nem volt pusztába kiáltott szó, hanem az egész országban visszhangra talált; mert önök, igen tisztelt Szaktársaim, sem időt, sem utat nem sajnálva, annyian jelentek meg itt, hogy a kongresszus sikerét azáltal biztosítsam látom.

Megjelenésük fényes bizonyággal szolgál nekem arra, hogy nagy számban vannak még az igazi vendéglősök, akik e foglalkozást nem csupán üzletnek, hanem tisztas iparnak tekintik, melynek nemcsak hasznával, de fejlesztésével és ápolásával is érdemes, sőt illik is foglalkozniuk.

E meggyőződés után kimondhatatlanul jól eső érzéssel keblemben állók itt önök előtt, hogy mély hálámat nyilvánítsam ügyünk iránt táplált lelkesedésükért; úgy igaz köszönetet mondjak iparunk fejlesztése érdekében hozott segítségükért.

De valóban szükségünk is van, tisztelt Szaktársak, erős elhatározásra, mondhatom: elszántásra, hogy romlásnak indult iparunkat megmentjük!

Tekintve, hogy a magas kormány a vendéglősiparnak képesítéshez költését következetesen megtagadja, azt hozván fel ürügyül, hogy annak gyakor-

lásához nem kell tanulás, e merev álláspontnak megdöntésére csak egyetlenegy mód áll rendelkezésünkre: és ez a szakképzés forszírozása szakiskolák után;

megvalósítása — idővel — annak az eszmének, hogy csak szakképzett egyén lehessen vendéglős s iparunk gyakorlásához kizárólagan azok az elemek, melyek örökös esorából éjtenek iparunk tisztességén és lehetetlenné teszik azt, hogy arra a magas pozíra emelkedjen, mint a külföld hasonló ipara és olyan becsülésben részesüljön, mint a külföldön!

Mélyen tisztelt Kongresszus! Napirenden van ismét a szakoktatás országos szervezésének kérdése.

Olyan előadóra bízta a végrehajtó-bizottság a rendkívül fontos ügy lebonyolítását, aki ennek szolgálatába szegődött lelkeivel, szívvel, ki élete legszebb feladatának választotta és ezme megvalósítását és nem riad vissza semmiféle áldozattól, hogy célját elérje.

De tisztelt Szaktársak! Ily nagy dolgokat mégis csak egyesült erővel lehet elérni.

Ha önökben nem lesz meg a jóakarát az ügy iránt, ha a esekévből nem veszi át ki-ki a maga részét, akkor az intézők törekvése kárba vesztett erőlködés leszén.

Majd megegyeszer szívből üdvözölte az összes megjelent szaktársakat és a nagygyűlést megnyitottnak jelentette ki.

Erre Martonffy Márton, orsz. iparkutatási főfelügyelő emelkedett szólásra.

Neki — ugymond — nincs megbízása arra, hogy itt képviselje miniszteret, de igenis van egy másik megbízása, melyet lelke sugalmazott neki és van egy állandó parancsa arra, hogy ott, a hol a szakoktatás fontos ügyeit vitatják meg — részt vegyen. E kettős ok indította őt arra, hogy itt, a magyar szabadság e klasszikus földjén megjelenjek.

— Uraim! Minden kormányának megvannak a maga eszméi, melyek köré a többiek csak másodsorban csoportosulnak és a mely eszméknek testté öltéséhez görcsösen ragaszkodók.

Ezutan hosszasan foglalkozik szónok a társadalmi kérdések megoldásával, majd a szakiskolák föltétlen szükségességét fejtegeti.

Utana Gelléri Mór állt fel, kijelentvén, hogy neki igenis van megbízása arra, hogy itt megjelenjen, mert őt az Országos Iparegyesület küldte ki. Ez az egyesület regén foglalkozik az ily ügyekkel, minden dologban védve az iparosok jól felfogott érdekeit. Az iparegyesület az új szövetséget lelkesen üdvözlő és támogatásáról előre is biztosítja. Majd kifejti, hogy az államhatalomtól nem kívánja, hogy a közérdeket előmozdítsa, hanem csak azt az egyet, hogy azt meg ne akaszsa.

A napirend II-ik pontja értelmében, a társelnökök és jegyzők választják meg. Gundel János indítványára egyhangú felkiáltással és lelkes éljenzéssel a következő társelnököket választják meg:

Glüek Frigyes
Id. Kammer Ernő
Wirth Ferencz
Privari Pál
Juránovics Ferencz
Nagy Lajos
Hauer Bertalan
Seress Marton.

Jegyzők lettek:

Poppel Miklós
Dr. Solti Ödön
Dr. Dési Géza
Dr. Benedek János
Dr. Szilvássy László.

A jegyzőkönyv hitelesítésére fölkérte az elnök Glüek Frigyes és Bokros Karoly urakat.

Elnök bejelenti, hogy az Aradon létesítendő szakiskola javára Glüek Frigyes 1000 koronát, Belatini Braun Arthur pezsgőgyáros évenkénti 200 koronás részletekben törlesztendő 1000 koronát és Ungár Mór, a Belatini Braun A. cég képviselője hasonló módon törlesztendő 200 koronát ajánlottak fel.

A kongresszus éljenzéssel veszi tudomásul a bejelentéseket.

Titkár felolvassa az érkezett üdvözlő és a küldők távollamaradását kimentő táviratokal.

Sürönyöket küldtek: Tóth József Budapestről, lapunk szerkesztője, Wagner József a pécsbaranyai vendéglősök nevében Dollinger elnök, Salacz Nándor és Löwenstein Nándor Budapestről, Törley József pezsgőgyáros Budapestről, Thék Endre Budapestről, Kaszás Lajos Budapestről, Gumpold József Kassaról, Palugyai F. Pozsonyból, Szarka Jenő, komáromi ipartestületi elnök, Schalkhá az Lipót, kassai szállodás, Ha az Vilmos gyulaférvári szállodás és még sokan.

A napirend III-ik pontja értelmében Gundel elnök előterjeszti jelentését a tavalyi országos kongresszuson küldött végrehajtó-bizottság működéséről. E jelentés részletesen felöleli a végrehajtó-bizottság egész működését, tekintettel a rendelkezésünkre álló idő rövidségére, a jelentést egész terejedelmében lapunk legközelebbi számában közöljük.

A kongresszus tudomásul veszi a jelentést, mire az előadói asztalhoz Glüek Frigyes lép és a szak-

oktatás kérdésében tart nagyfontosságú, osztatlan figyelemmel hallgatott előadást.

Glüek Frigyes ur előterjesztését hasonlóképpen jövő számunkban közöljük.

A kongresszus éljenzéssel veszi tudomásul Glüek Frigyes előterjesztését, mire a napirend szerint Stadler Károly budapesti vendéglősnek az idegenforgalom emelése érdekében szükséges eljárásokról szóló felolvasása következik. Tekintve azonban, hogy az előadó nem jelenhetett meg a kongresszuson, elnök kérelmére Glüek Frigyes olvassa fel a Stadler-féle előterjesztést. Jövő számunkban ugyancsak egész terjedelmében közöljük.

Következett a napirend legfontosabb pontja az országos szövetség megalakulása.

Az előadói széklet Bokros Károly, a szövetség ügyének faradhatatlan harcosa és az előkészítő bizottság elnöke foglalja el és hosszasan fejtegeti az országos szövetség célját és feladatát. Szónoklatát szent lelkesedés hatotta át, minden egyes szaván észre lehetett venni, hogy iparának egyik legbuzgóbb és önfeláldozó munkása. Végül azt ajánlotta, hogy alakuljon meg a szövetség s annak elnökévé Glüek Frigyeset választották.

— Eljen, — zugott végig a termen háromszorosan.

Alig jutott szóhoz Glüek, aki kerekén kijelentette: köszöni a bizalmat, nem fel a munkától, de neki határozott és szilárd meggyőződése az, hogy ha ő lenne az elnök a szövetségnek, az halva született gyermek és semmi más.

A kongresszus tombolt és éljenzett és tisztelesen hangzott vissza a kiáltás száz meg száz torokból:

— Eljen Glüek Frigyes!

Glüek újból kijelenti, hogy nem fogadja el az elnökséget, melyre mást nem is tud elképzelni, mint a budapesti ipartársulat érdemes elnökét: Gundel Jánost. Ott ajánlja.

Gundel szólott ezután. Hivatkozik idős korára, hogy hanyatlók már az ő ereje, hiába hivatkozott családjára, nagy elfoglaltságára és arra, hogy Glüek fiatal, ambíciózus és tehetséges ember, legyen ő az elnök; Glüek nem akart.

Az elnök végül humorosan fogta fel a dolgot. Mikor ugyanis nagyon szorították, hogy legyen az elnök, így aposztrófálta az esetet:

— Kérem, ez ép olyan kíváncsi, minthogy Szell Kálmán, a jelenlegi miniszterelnök, örökéletében miniszterelnök maradjon.

— Isten őrizen! — szolt közbe találoan Benedek János dr. debreczeni szerkesztő, akit az ellenzéki érzelmű vendéglősök egy rövid »éljenzel« tiszteltek meg ezért a kiszólásért.

Seress Marton (Kassa) jó magyaros beszédben szólott s ő is hangolni próbálta Glüeköt az elnökség elfogadására. Meddő volt ez a kísérlet.

Úgy látszott, hogy ezt a gordiusi esomót már nem fogják megoldani, ez pedig megakadályozta volna a szövetség megalakítását, mikor Gelléri Mór kert szót. Közvetítő indítványt tett: Legyen Gundel tiszteletbeli elnök, Glüek pedig ügyvezető elnök.

— Helyes! — kiáltották.

De az sem használt. Az elnök már szívesen egyezett volna bele, de Glüek nem tudott szabadulni a meggyőződésétől. Végül a kongresszust felüggesztették s a szünet közben beszéltek meg a dolgot, mely előbb zajos és érdekes vitát okozott.

Mikor újból megnyitották a kongresszust, vége volt a vihárnak. Gundel kijelentette, hogy az elnökséget ideiglenesen elvállalja. (Éljenzés.)

Solti Ödön dr. olvasta fel ezután az alapszabályokat s azt a miniszter által kívánt módosításokkal együtt teljes egészében elfogadták s ezzel megalakították a magyar vendéglősök országos szövetségét.

A taggyűlés még ott a kongresszuson nyomában megindult s az igen szép eredményével végződött.

Az elnökség indítványára a kongresszus a múlt évben Nagyváradon megválasztott fentartó-bizottságot újból megválasztja s mandátumot ad neki arra, hogy Gundel János vezetésével a tagok közül alakítsák meg az igazgató-tanácsot és a szövetséget szervezzék, működésbe hozzák.

Ezutan pénztárnokul a budapesti ipartársulat pénztárnokát, Mehringer Rezsőt választották meg, akinél azonnal számosan fizették le az első negyedévi tagsági díjat.

Következtek az indítványok, ugymint a budapesti I—III. ker. ipartársulat indítványa, az italmérsi engedélyek korlátolt számban való kiadása tárgyában, a komáromi ipartársulat indítványa, a nagyváradi ipartársulat indítványa a bodogák korlátozása tárgyában, a győri ipartársulat indítványa, a temesvári a magyar ipar pártolása tárgyában, a bácskai vendéglősök indítványa, melyek egy részét a kongresszus elfogadja, más részét a szövetségtanács hozta utálja át. Valamennyi indítványt az idő rövidsége miatt jövő számunkban hozzuk és részletesen foglalkozunk velük.

Felolvastattak a Budapesti Munkaközvetítő-intézet átirata az iránt, hogy a vendéglősök részesítsék ezt a nagyfontosságú intézetet kellő pártfogásban. Elnök vázolja az intézet célját és kéri a

kongresszust, hogy pártolják azt annál inkább, mert ezzel sok ember sorsán segít. Különös előnyöket is ad az intézet a hozzá forduló munkakeresőknek, a mennyiben a vidékre elhelyezetteknek feláru III-ad oszt. vasúti jegyet ad. — Tudomásul véltük az átirat.

A jövő évi szövetségi közgyűlés idejének és helyének meghatározását a kongresszus a szövetségfenntartó bizottság tanácsára bizza, a mivel a napirend teljesen kimerült.

Privári Pál lelkes indítványára, a kongresszus dörgő éljenzéssel szavaz jegyzőkönyvi köszönetet Gundel János elnöknek, a kongresszus tanácskozásainak hosszas vezetéseért. Elnökünk ezzel valóban emberföltölti munkát végzett, mert a kongresszus délután két órákor ért csak véget, hogy helyet adjon az Orsz. Nyugdíjintézet III-ik rendes közgyűlésének.*

(A Nyugdíjintézet közgyűlése.)

Az Országos Nyugdíjgyesület délután három órától kezdődőleg tartotta meg ötödik nagygyűlését Bokros Károly elnökele alatt.

Az igazgatóság tagjai közül jelen voltak: Gundel János, Hauer Bertalan, François Lajos, Kammer Ernő, Glück Frigyes, Paris Vilmos, Ólmosi József, Nagy Lajos, Seress Márton, Solti Ódón dr., Förster Konrad stb., ezenkívül a nyugdíjgyesületnek közel 250 tagja.

Bokros Károly, mielőtt megnyitja az ülést, őszinte köszönetet mond az aradi nyugdíjbizottság tagjainak a fogadtatásért. Szól azokról a szaklapokról, amelyek folyton támadják az egyesületet és pedig egészen méltatlanul. Ezekkel szemben a törvény védelméhez fog folyamodni. (Éljenzés.) Kijelenti ezután, hogy tagszerző-intézet nélkül a nyugdíjgyesület tagjainak száma nem szaporodhatik. Az országban minden nyugdíjgyesületnek van ilyen intézménye. A nyugdíjgyesület érdekében kéri a kongresszust, hogy ilyen tagszerző-intézet felállítását határozza el. Szól ezután a nyugdíjgyesület szilárd voltáról, amelyet bizonyít az a tény is, hogy az intézetnek ötvenezer forint vagyon van.

A gyűlés* megnyitván, a jegyzőkönyv hitelesítésére Prindl Nándort és Gundel Jánost, a jegyzőkönyv vezetésére Solti Ódón drt kéri fel.

Solti Ódón megállapítja, hogy a közgyűlésen az egyesületnek 278 tagja van jelen. Szól a múlt év működéséről, azzal a kijelentéssel, hogy úgy az igazgatóság, mint a felügyelő-bizottság minden tekintetben igyekezett feladatának megfelelni. Egy meetinget tartottak a taggyűlés tárgyában, amely értekezlet után rövid időn 87 taggal szaporodott az intézet. Különös dicsérrel szól az aradi nyugdíj-választmányról, melynek száma nemcsak fokozatosan gyarapodik, de fizetési kötelezettségeinek is pontosan eleget tett. Sajnos azonban, hogy Debreczennek még mindig nincs választmánya.

Hauer Bertalan biztosítja a közgyűlést, hogy a debreczeni választmány rövid idő alatt meg fog alakulni. (Éljenzés.)

Solti Ódón dr. beszámoló ezután statisztikai kimutatásokban a múlt év történetéről. Az egyesület tiszta vagyon 103.258 kor. 81 fillér, az egyesületnek ez idő szerint közel 800 tagja van s ebből 40 tagból áll az aradi választmány. Az orsz. közp. takarékpénztár díj nélkül kezeli az egyesület vagyonát. Ezért a közgyűlés a takarékpénztár vezetésének köszönetet szavaz.

A jövő munkásságára buzdítja a nagygyűlés tagjait.

Bokros Károly köszönetet mond a gyűlés nevében dr. Solti Ódónnak a szép jelentésért. (Éljenzés.)

François Lajos a felügyelő-bizottság jelentését terjeszti be.

A gyűlés úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelő-bizottságnak megadja a felmentvényt. Solti Ódón dr. ezután beterjeszti a jövő évi költségvetést 47.500 korona bevételrel.

Ezután 1899-ik évre Szacellári Györgyöt felügyelő-bizottsági tagnak választja meg a közgyűlés.

Ezután a közgyűlés Gundel Jánost nagy lekésedéssel tiszteletbeli tagnak választotta meg, az egyesület érdekében kifejtett működéséért.

Igazgatósági tagokká megválasztotta a közgyűlés Dong Jánost, Neingraber Ignácot és László Károlyt. Ezután az indítványok kerülnek tárgyalás alá.

Bokros Károly elnök indítványozza, hogy:

Mondja ki a közgyűlés, hogy Budapest székes-főváros területére egy évi próbaidő tartamra, hivatásos taggyűjtő alkalmazandó s felhatalmazza az igazgatóságot, hogy az alkalmazandó taggyűjtő fizetését a kezelési alap terhére megállapíthassa s utalványozhassa;

Mondja ki a közgyűlés, hogy a szakiparban működő főnök- és segédüzemeltetnek a nyugdíjgyesületbe kötelező belépést szükségesnek és így kívánatosnak tartja; hogy a kötelező belépést a törvényhozás a betegségekhez mintájára mielőbb törvényhozási uton szabályozza. E czélból a közgyűlés memoran-

dumot terjesztszen fel az országgyűléshez. Indítványozza egyidejűleg, hogy a memorandum megszerkesztésére jogtanácsos keressék fel.

A közgyűlés az indítványt elfogadja. A budapesti választmány indítványozza, hogy:

Mondja ki a közgyűlés, hogy mintán az alapszabályok 31. §-a a tagok kilépésére tág teret nyújt, s a tagdíjak korlátlan visszafizetésével a kilépésre csaknem esbitőltag hat, szükségesnek tartja a 31. §. módosítását oly értelemben, hogy a tag a befizetett tagdíjak 1/3-ának visszatérítésére csak az esetben tarthasson igényt, ha tagsági kötelemeinek három évig már pontosan megfelelt. A 31. §-ból az indítványozott módosítás folytán ezen utolsó mondat, és hogy a befizetett járulékoknak csupán 1/3-át fogja visszakapni, elmaradna, és ezen szakaszhoz új bekezdés jönné következő tartalommal: Kilépés esetében a befizetett tagsági díjnak csupán 1/3-a és csak akkor fog a kilépőnek visszatérítenni, ha tagsági kötelemeinek három éven át pontosan eleget tett.

A közgyűlés az indítványt elfogadja.

A szabadtai pénzéregylet indítványozza, hogy: Mondja ki a közgyűlés, hogy Szabadka szék-helyi, Bács-Bodrogmegye területére kiterjedő hatáskörrel választmányt létesít; a mennyiben ezen indítvány elfogadtatnék, a szabadtai pénzéregylet alapítójából 4000 korona alapítványi összeget ajánl fel a nyugdíjgyesület alapítójáé javára. Ellenében 2000 korona alapítvánnyal fogna a jelzett czélhoz hozzájárulni.

Indítványozza továbbá, hogy mondja ki a közgyűlés, hogy mindazon tagok, kik Tóth Endre és megbízottjainak a nyugdíjgyesületbe felvételére jelentkeztek, de a beiratási díjnal többet be nem fizethettek, hátralékos tagdíjaikat, nyugdíjjogosultságuknak a belépés idejétől biztosítása mellett, havi aránylagos részletekben, sulyosabb megterheletésük nélkül is lefizethetik.

Randevgh József indítványozza, hogy a nyugdíjgyesület igazgatósági ülésének jegyzőkönyvei minden választmánynak 5 példányban és minden vendéglős-, kávé- és pénzér-szakegyletnek egy-egy példányban megküldessenek, hogy a nyugdíjgyesület ismeretlense minél nagyobb körben történjenek. A közgyűlés az indítványokat elfogadja.

Mitrovicz Adolf a pénzerek nevében köszönetet mond a vendéglős főnöki karnak, akik a nyugdíjintézet működése által a pénzéri kar jövőjét biztosítani akarják. (Éljenzés.)

(A vesztőhelyen.)

A délutáni közgyűlés befejezése után fél hat órákor kocsira ültek a kongresszus tagjai és kihajtottak a vesztőhelyre, hol nagyszámú közönség jelent meg ebből az alkalomból. Öt szék sorozat tettek le az emlékoszlopra.

Glück Frigyes tartott beszédet a vesztőhelynél. »Dobogó szívvel lépek e szent helyre, — mondá — hol egy nemzetnek vértanúi vannak eltemetve. Minden magyar polgár kötelességének tartja, hogy elzárando koljon arra a véráztatta földre, melyen egykor hős fiaik küzdöltek. Mi magyar vendéglősök is eljöttünk ide s jól esik vünknek, ha egy-egy könyet hullatunk e helyen«.

A jelenlevők ezután a Himnuszt énekeltek el s azután visszajöttek a városba.

(A diszvacsona.)

Arad város előkelőségét a közélet fejeit vendégül látták este a »Fehér Kereszt« gyönyörűen felszített télikertjében a kongresszisták. A mintegy ötszáz megjelent vendég egy része kiszorult az üvegteremből a melléktermekbe, sőt még a kávéházban is terített asztalok voltak. Megjelent Fábian László főispán is, továbbá Salacz Gyula polgármester, Dálnoki-Nagy Lajos alispán, Barabás Béla dr. országgyűlési képviselő, akik beletéptek lelkes éljenzéssel fogadtak stb. stb. A főhelyen a főispán ült, jobbról Gundel János, az országos vendéglős-szövetség elnöke, balról a polgármester, azután sorrendben: Mártonffy Márton miniszteri osztálytanácsos, Nagy Lajos, az aradi vendéglősök ipartársulatának elnöke, Kammer Ernő, Bokros Károly, Müller Antal (Budapest), Glück Frigyes (Budapest), Juránovics Ferenc (Szeged), Dési Géza dr. jogtanácsos (Nagyvárad), Wirth Ferenc (Budapest), Priváry Pál, az ipartársulat társelnöke (Szeged), Benedek János dr. ipartársulati ügyész (Debrecen), Mehringer Rezső, Seres Márton (Kassa), Hauer Bertalan (Debrecen), Stern Herman (Nagyvárad), Lencz János ipartársulati elnök (Temesvár), Posch Nándor ipartársulati elnök (Győr), Seifert Antal ipartársulati elnök (Ujvidék), Pelzman Nándor (Budapest), Müller Károly, Sarlot Domokos főkapitány, Virágh Lajos városi főmérnök, Kristyórány János kereskedelmi és iparkamarai elnök, Varjassy Lajos tanácsos, Nikolets Dóme, Éles Armin, Fejér József, Reicher Károly stb. stb.

A harmadik fogásnál Gundel János emelkedett fel s az első áldomást a királyra mondta. A vendégek álva hallgattak meg a lendületes felköszöntőt.

Nagy Lajos, az aradi vendéglősök ipartársulatának elnöke, a következő szép felköszöntőt mondta viláros tetszés mellett: »Nekünk, az aradi vendé-

glősöknek válik szent kötelességünké, hogy a távol vidékekről összesereglett szaktársainkra emeljük poharunkat. Köszönjük önöknek, hogy a körünkben rendezett országos kongresszusra oly szép számmal egybegyűlték és látogatásukkal bennünket megtiszteltek. Köszönjük önöknek, hogy annak a nagy eszmének, a Magyar Vendéglős-Szövetség eszméjének megtestesítését a mi városunk nevéhez fűzték, az alakulás büszkeségét ide kötötték. És különösen köszönjük önöknek, hogy hozzánk jöven — meg nem feledtek a mi porladó szentjeinkről. A letett koszorú minden virága legyen bizonyossá annak, hogy Magyarországi vendéglős-kara igaz hazafi — és igaz magyar. E szellemben tartsa meg az Isten önéket sokáig!«

Glück Frigyes, a »Pannonia«-szálló tulajdonosa a vendéglősök és kávéosk szövetségének virágzására üritette poharát.

Salacz Gyula aradi polgármester az elismerés meleg hangján emlékezik meg Glückről, aki az Aradon létesítendő szakiskola céljaira ezer koronás alapítványt tett. Eltelt az ő áldozatkészségét s azt a szövetséget, amelynek eredményes munkássága őt erre a példára buzdító szép cselekedetre ösztönözte.

Fábian László aradi főispán a magyar vendégszeretetet magasztalta s a kongresszus tagjait éllette.

Bokros Károly, az Országos Nyugdíjgyesület elnöke a saját munkasait éllette. A kongresszus ezután az újszíró-egyesületek elnökségének üdvözlő sürgönyöket küldött.

Barabás Béla dr., országgyűlési képviselő, zajos tetszés közben mondott köszöntőt a vendégeknek, a kongresszus tagjaira.

Dési Géza dr. (Nagyvárad) nemesen lendülő beszédben a hölgyeket éllette.

Dálnoki Nagy Lajos dr. alispán szintén a szövetség tagjaira mondott ritka ékesszólással áldomást.

Kristyórány János Fábian László főispánra, Salacz Gyula polgármesterre és Gundel Jánosra emeli poharát.

Majd Salacz Gyula polgármester beszélt, Isten áldását kérve a kongresszus munkájára s szívből sikert kívánt buggó törekvésüknek.

Solti Ódón dr. Fábian László főispán és Salacz Gyula polgármestert élte.

Mártonffy Márton Arad- város felvirágzásáért beszélt.

Seres Márton Bokros Károlyra, az Országos Nyugdíjgyesület elnökére emeli poharát.

Vegül Labomérzky L., a kassai ipartársulat bizottsági tagja Glück Frigyest élte.

Vacsora közben olvasták fel Darányi Ignác földművelésügyi miniszternek következő sürgönyét:

Nagyszágyos Vászárhelyi László urnak, mint az arad-ármegegyi gazdasági egyesület elnökének.

Arad.

Midőn a böles elnökele alatt álló gazdasági egyesület borkóstolója és szőlőkiváltására történt szíves meghívásáért őszinte köszönetet mondok, élénk sajnálattal vagyok kénytelen tudatni, hogy hivatalos elfoglaltságom nem engedi meg, hogy a buggó fardozásuk folytán kiválóan sikerültek igérkező kiállításon személyesen jelen lehessen. Midőn azonban Nagyságodat szívélves üdvözlétem és szerencsekívánataim tolmácsolására tisztelettel felkértem, egyttal van szerencsem tudatni, hogy a vezetésem alatt álló miniszterium részéről a kiállításra Kosinczky Viktort, az arad-esláai szőlőjtvány-telep igazgatóját küldöttem ki.

Darányi Ignác, földművelésügyi miniszter.

Sürgönyileg köszöntötte a bankettezőket Dankó Pista is, a hírneves dalköltő.

A diszvacsona gazdag s általános elismerést keltett, s étrejded, mely akármelyik fővárosi vendéglősnek is büszkeségére válhatnék, a következő volt:

- Barna csirkeleves.
- Tok és fogas tartármártással.
- Filée de bouef közreve.
- Almás-piré.
- Pulyka komppottal.
- Parfait piketálval.
- Vegyes gyümölcs.
- Sajtok.
- Fekete kávé.

Sör. Fehér bor. Vörös bor. Peszgő. Ásványvizek.

Jóval elmúlt már éjféll, mikor asztalbontásra került a sor. A felszolgált magyar pezsgők, Tórtely, François, B. Braun A., Littke L., Hubert stb. cezgek gyártmányai nagyon jól ízlettek a vendégeknek.

Az aradi pénzéregylet 25 éves jubileuma.

Az Aradon lezajlott vendéglős- és pénzér-ünnepségek egyik legszebb része volt az aradi pénzéregylet segélyező- és elhelyező-intézetének ötven éves jubileuma.

Ez a derék egyesület az elmúlt ötven esztendő alatt többet tett a pénzéri kar anyagi és erkölcsi tekintélyének emelése érdekében és a nagyaradós terén, mint akármelyik hasonló arányú kulturális testület is s Huzó István derék elnökük vezetésével az idő szerint is a eszebben tesz eleget nemes és szép feladatának.

* Tekintve, hogy az ünnepségek csak tegnap este értek véget és lapunk már ma jelent meg, tudósításaink természetesen kissé hézagosak. A hiányokat legközelebb pótoljuk. A szerk.

Aradváros községe és a messze idegenből idejött vendéglői kar szívesen ünnepelt együtt az aradi pin-czérekkel, akik mindent elkövettek, hogy a jubiláris ün-nepesség minden tekintetben méltó legyen az egyet ötven éves múltjához.

A jubiláris ünnepély délelőtt díszközgyűléssel vette kezdetét.

Az ünnepi díszközgyűlés reggel kilenc órától kezdő-dőleg a »Központi«-szállóba ez alkalomra szépen felszín-teszt díszteremben volt megtartva, igen szép és nagyszámú közönség részvételével.

Az előki széklet H u z ó István foglalta el. Körülötte ültek K o v á c s István alelnök, P ó l z Miksa, Nagy Lajos, dr. B a r a b á s Béla, G u n d e l János. Ott voltak továbbá K r í s t y ó r y János, E d v i - I l l é s László, S a r l o t D o - m o k o s főkapitány, B o k r o s Károly, G l ü c k Frigyes, dr. S o l t i Ödön, D u k e s Vilmos stb. Az ünnepélyt az aradi dalárda nyitotta meg a Himnusz elenklésével.

Ezután H u z ó István tartott szép beszédet. Rövidesen elmondja a közgyűlés célját s örömet fejezi ki a felett, hogy a vendégek oly nagy számban jelentek meg. Kévs egyesület van — ugymond — a mely ilyen hosszú idő óta áll fenn, s a melynek olyan nagy múltja van, mint az aradiaknak. Üdvözi a megjelent vendégeket s a közgyű- lést megnyitja. Ezután dr. B a r a b á s Béla mondta el gyönyörű, nemes hével előadott beszédét, melyet rövid kivonatban itt adunk:

Sok küzdelmes időt kellett megmérni, hogy itt talál- kozhasson ily szép számban, a hol megüljük igazán em- lékezetes ünnepélyünket. Én mint a társulatnak egyik sze- rény tagja, a ki ugyszólván csupán csak pártolója, felka- roloja vagyok ennek az ügynek, lesem legelőbb öhajfá- sánadnak lesek eleget, midőn megragadom az alkalmat, hogy az aradi pinczér-egyesület ötven éves ju- b i l e u m a alkalmából önöket üdvözöljem. Ötven év hosszú idő s ez az ötven év óriási, fáradhatatlan munka árán megszülette az egyesületnek a kívánt gyümölcsöket. Az eredmény csak dicsére, dicsőségére fog válni mind- anyiuinknak. Ahg tudom esetlenül azokat a benyomáso- kat, melyeket úgy én bennem, mint önökben keltenek egy ilyen fényes múltnak eseményei.

Ezután figyelmezteti az egyesületet, hogy csak egyedül a nemzeti nyelv az, mely összetartja az egyesület tagjait hiszen hazánkban oly sok nemzetiségű polgára van, de ha mindnyájan az édes magyar nyelven beszélnek, ugy szent és elválaszthatatlan lesz köztük a kötelék. Idézi a köllöké azon szavait:

— Nyelvében éli a nemzet!

Majd így végzi beszédét:

Most pedig mélyen tisztelt díszközgyűlés, eleget tet- tem kötelességemnek, midőn az egyesület ötven éves mult- ját szerény tehetségemtől telhetőleg eseteltem s azt hiszem, hogy feladatomaik ezel eleget tettem. Még egyszer figye- lmeztem az egyesületet, hogy magyar voltukat el ne feledjék, még ha idegen emberrel állanak szemben, mert egyedül a pinczér az, a ki első sorban van hivatva az idegenek között nyelvünknek megismertetni.

Általános éljenzés és helyeslés közt fejezte be beszédét s Isten áldását kéri további munkájukra. A nagyhatású beszéd után G u n d e l János szóalt fel. A budapesti ven- dégek és a maga nevében üdvözli a szónokot. A társadal- om legalább rétegebe tartozónak tekintem bennünket — mondá többek közt — de ez ne tegyen bennünket eső- gedőkke, mert tudatában vagyunk annak, hogy hazaidas feladatot teljesítünk. Még ötven év előtt a magyar szó ritka volt a vendéglőkben, de ma már büszke önértéssel mondhatjuk, mint a nagyság szónok ur is megjegyezte: hogy csak hazánk édes nyelven beszélnek mindenütt az országban.

Ezután a dalárda a Szózat éneklésével fejezte be a szép, lélekelmő ünnepélyt.

Borkóstoló és szőlőkiállítás Gyoronon.

A közel négyszáz főnyi vendégereg teljesen megtöl- tette az aradi állomás pályaudvarát. Az indulás ren- dezességében és egyáltalán az egész rendezésben a fárad- hatatlan N i k o l i c s D ö m e ügyvédé a főterdem, a ki fáradságot nem kímélve rendezte az egész kirándulást.

Gyóraakra megérkezve, az állomásan nagyszámu, leg- nagyobb részt szőlősgazdákból és azok családjaikból álló közönség várta az érkezőket. A bevonulás impozáns lát- ványt nyújtott. Elöl az aradi és gyoroki cigánybandák, vig dalokat játsza, utánuk a rendező-bizottság és szőlő- gazdák, azután a vendégek nagy csapatja. A menetet hosszú kocsisor zárta be, a kocsikat a hölgyvendégek foglalták el.

A kiállítás a gróf N á d a s d y Ferencz kastélyának termében volt. A kastély bejárata lombfüzérével és nemzeti- színű tricolórral volt díszítve, a kapu felett Aradváros színeivel ellátott tábla ragyogott e felirással:

Aradvármegyei Gazdasági Egyesület.
Borkóstoló.

Itt megérkezve már nagy közönség várta az érkező- ket, kiket V á s á r h e l y i László, a gazdasági egyesület elnök-igazgatója fogadott a következő szép beszéddel:

Tisztelt Urain!

Örömmel üdvözölöm az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület nevében Magyarország vendégeit s köszö- netemnek adok kifejezést az országos kongresszus inté- zőjének, hogy szíves volt az ünnepélyek programjába az itteni rendezett borkóstolót és szerény szőlőkiállítá- sunkat felvenni s így alkalmat nyújtott arra, hogy ös-

termelésünk egyik legfontosabb ágát közvetlen össze- költésbe hozzuk a fogyasztókkal, málltal van remé- nyünk arra, hogy idővs kapcsol fog létesülni a két köz- gazdasági tényező között. Nem kirstinyed ez en köz- vetlen összeköttetés, mert bizalommal fordulhat a ven- déglős a termelőkhöz szükségleteim közvetlen beszer- zésére s ezzel egyszeresmind önmagát is megnyugathatja.

A magunk részéről mindent el fogunk követni, hogy tisztelt vendégeink jól érezzék magukat.

Munkálkodásunk eredményét ime megtekinthetjük, örömmel bocsátjuk természetük a magyar vendéglősök szakavatolt kezeibe. Most pedig kötelességemnek tartom, hogy hálás köszönetünknök adjak kifejezést a nagy- méltóságos magyar királyi földművelésügyi miniszternek azon anyagi támogatásáért, melyben bennünket részesít- tet.

Az itt jelenlevő képviselőjét, nagyságos K o s i n s z k y Viktor urat mindnyájunk nevében üdvözölve, felkérem őt, hogy a kiállítást a következő beszéddel nyit- totta meg:

A lelkes éljenzéssel fogadott beszéd végeztével K o - s i n s z k y Viktor, a földművelésügyi miniszter képvisé- lője lépett elő és a kiállítást a következő beszéddel nyit- totta meg:

Nagyságos Elnök ur!

Igen tisztelt Urak!

Ő Excellenciája, a földművelésügyi miniszter ur képviselőleiben az elnök ur azon megtisztelő felszólítá- sát, hogy a borkóstolót és szőlőzeti kiállítást én nyissam meg, köszönettel fogadom. Mielőtt azonban ezt lenném, előzőleg még egy kedves kötelességet kell teljesítenem. Ugyanis főként köszönetemet kell tolmácsolnom Önök urnak s képviselőleiben a gazdasági egyesületnek és mindazoknak, kik a kiállítást rendezése és összehozása körül fáradoztak. Nemkülönbön köszönetemet fejezem ki a magyarországi vendéglősök ezen kongresszusa rendező-bizottságának, továbbá N i k o l i c s D ö m e ügy- véd urnak is, hogy itteni munkálkodásuk program- jába, a tőlük megszokott lapintattal, ezen borvidék meg- tekintését és termelőinek megismerését is felvenni szíves- kedtek. Mert meglehet, hogy e borkóstoló és szőlőkiállít- tás még nem nagyjelentőségű, de a közvetlen értekez- zésnek ezen módja, mint arra az elnök ur reámutatott, mindenesetre sokat ér s reményem, hogy belőle a ter- melők és fogyasztók egymásnak kölcsönös és alapos megértése származik. Mint ilyet, üdvözölöm a kiállítást s kívánom, hogy rendezéséből mindkét félre igaz haszon háromlőjék s a ma még szerény kezdet a kívánt sikerre vezessen. Ezek után a borkóstolót és kiállítást meg- nyitottnak nyilvánítom.

A tetszéssel fogadott beszéd után G u n d e l János, a kongresszus elnöke lépett elő és a magyar vendéglősök nevében köszönetet mondott a szép és szíves fogadót- tásáért és ezzel a megnyitást hivatalos része befejeződt.

Ezután a cigány zenéjének hangja mellett bevonul- tak a vendégek a kiállítás termébe, a hol a házigazdák, élükön gróf Z s e l é n s z k y Róbert, B o h u s István báró, V á s á r h e l y i László, A d á m o v i c s László, V a n c s ó Gyula, T a g á n y i István, T a g á n y i Sándor báró, B o - h u s István és S z o n t a g h Gyula fogadták a vendégeket.

A hosszú folyosókon és a termekben mindenütt gaz- dagon megrakott asztalok várták a vendégeket. Finom ételek és kitünő italok sulya alatt görnyedtek az aszta- lok. A termekben szépen díszített állványok voltak elhe- lyezve, melyeken a borok és a különféle gyümölcsök volt- tak kiállítva. Minden egyes kiállító állvány mellett esz- nos oláh fáták állottak, kik a vendégeket kiszolgálták és egyuttal a kiállított borok árjegyzékét kínálgatták.

A tágas termek egyszerre megteltek a vendégekkel és pár percz alatt a sok kiállított palackokból kiröppentek a dugók és megkezdődött a kiállítás legkedélyesebb része, a borkóstolás. A borkóstolás eredményeily is járt, ameny- nyiben mindjárt a helyszínen nagyobb vásárlások törté- ntek.

A szőlőkiállításban a gazdák közül a következők vettek részt: báró Bohus István, Lajos és László (Világos), Halmai Andor (Arad), Hermann Gyula (Arad), Kaufmann Ignác (Pankola), Magyar Alajos (Arad), Marshall La- jos dr. (Kúvin), Nádasdy Ferencz gróf (Gyórok), Sár- mezey Ákos (Gyórok), Szontagh Gyula (Kúvin) és Vale- rián József (Világos).

A borkóstoló és szőlőkiállítás alkalmával az egybe- gyűlt szőlősgazdák látirattal üdvözölték D a r á n y i I g - n á c z földművelésügyi minisztert. A sürgöny szövege a következő:

Nagyméltóságú Darányi Ignác
földművelésügyi miniszter urnak

Budapest.

A gyoroki borkóstolón egybegyűlt szőlősgazdák és vendéglősök mély tisztelettel és őszinte ragaszkodással üdvözli Nagyméltóságodat és továbbra is kéri nagyra- becstült jóindulatát az általuk szolgált fontos közgazda- sági ágak részére.

Gróf Zselénszky Róbert,
Gundel János,
elnökök.

A kiállítás megtekintése után a vendégek legnagyobb része a gyoroki és kúvini szőlősgazdák vendégszerető há- zába tért, a hol kedélyesen töltötték el a délutánt. Este nyolcz óraker ismét az állomásnál gyülekeztek, hol vas- ta szállva, egy szép nap emlékével tértek vissza Aradra Este 9 óraker a Központi-szálló termében gyűltek a ven- dégek, hol pompásan sikerült társasestély volt, melynek H u z ó István volt a főrendezője.

Az estély vidám vaesorával kezdődött, majd pedig a nagyteremben tá n e z következett, melyet jókedvvel jártak a párok egész hajnalig.

Kongresszusunk és az aradi sajtó.

A magyarországi vendéglősök V. országos kongresszusának részletes lefolyásáról lapunk elején adtunk bő tudósítást. Hogy a kongresszus oly im- pozáns sikerrel járt, abban az aradi sajtónak is tekintélyes része van. Az „Arad és Vidék e” és az „Aradi Közöny” (az előbbi független- ségi, az utóbbi kormánypartii napilap) már napok- kal megelőzőleg nagyon szép cikkekből adtak kif- fejezést örömlüknek afölött, hogy a magyar ven- déglősök tekintélyes részét üdvözölheti falai között Arad városa. A cikkeket valamennyien az öröm és elragadtatás hangján írta a magyar vendéglős- ipar mai fejlettségéről, vívmányairól és arról a fontosságról, melylyel iparunk az idegenforgalom kérdésében bír. Előismeréssel adoznak a vendéglő- sők hazafiaságának, dicsérik magyarságukat, egy- szóval az az igazi magyar vendégszeretet, mely- ben bennünket aradi kollégáink részesítettek, még nagyobb mértékben volt érezhető az által, hogy a sajtó is vezércikkeiben ünnepelte az aradi kongresszus napját

A cikkeket oly érdekesek, hogy azok kedvéért, kik eredetiben nem olvasták, leközlünk belőlük né- hanyat.

Az „Arad és Vidék e” szeptember 10-iki számában ezeket írja:

»A magyar vendéglősök országos kongresszusán szívesen üdvözöljük mindazokat, akik előjnének holnap városunkba, hogy ügyük fellendítése céljából tanács- kozzának és idővs határozataikkal járuljanak az által-ános jólét emeléséhez és a magyar vendéglősök hely- zetének javításához.

A társadalmi életben nevezetes faktort alkotnak a vendéglősök, sőt nem közönséges szólás-mondás az, hogy: mutasd meg vendéglőidet és megmondom ki vagy a kulturnemzetek sorában.

A magyar vendéglősök ügybuzgalma és hazafisága nagyon hozzájárult ahhoz, hogy a külföld irántunk barátságosabb felfogást tanusított, mert a vendéglősipar ma már nálunk a tökéletesedő oly fokára emelkedett, hogy bátran versenyezhetik a külföld elsőrendű kultur- államaival. És a tények igazolják, hogy az idegenforga- lom emelése iránti törekvs teljesen meddő volna, ha a magyar vendéglősök nem állannák a hivatásjeljesítés ily magas fokán. De nem merés az az állításunk sem, hogy az idegenforgalom csak ezen a vendéglősök által megteremtett alapon fejleszhető, és ha sikereket fogunk ezen a téren felmutathatni, nem lesz szabad megfeled- kezünk a magyar vendéglősök derék gárdájáról, mely a kultura emelésének kérdésében igen jelentékeny munkatársa a magyar társadalomnak.

Mint ilyen munkatársakat üdvözöljük a kongresszus tagjait abban a reményben, hogy falaink között egy hat- talmas lépéssel előbbre viszik a saját és közvetve az ország jólétének ügyeit. Nagy örömlükre szólnál, hogy a kongresszus alkalmat nyújt az ország minden vidé- kéről egybegyűlt vendéglősöknek arra, hogy bennünket közelebbről megismerjenek, hogy szemből-szembe lás- sák, hogy városunk és környéke a termelés előelő, sőt elsőrendű fokán áll. És amit árjegyzékéből és utazók oktatlan önző beszédeiből kiolvasni nem lehet, kiolvas- hatják e közvetlen szemlélet útján, hogy azon termelési ágak, melyek a vendéglősöket közelről érdeklik, itt ná- lunk is kiállják a külfölddel a versenyt.

Ez a tapasztalat fejlesztli a kereskedelmi érintkezést közöttünk és az ország minden része között, emeli a tevékenységünket, gazdaságunkat és a kölcsönös megértés útján legalább ezen a téren emeli a magyar a magyart

Ily nagyfontosságúnak mutatkozik a vendéglősök kongresszusa, és ép azért, mert tudatában vagyunk an- nak, hogy kihatásában csak idővs és áldásos leszen az, örömmel látjuk annak minden egyes tagját.

De örömmel tölti el keblünkét még egy magaszas körülmény és ez az, hogy a mai realiztikus világban ez a kongresszus nem éri be azzal, hogy anyagi szem- pontból vitatja, tárgyalja mindenesetre fontos ügyét; nem éri be azzal, hogy gazdasági tekintetben minden lehetőleg megtesz a saját boldogulására és közvetve az ország jóvoltára.

Nem; ezzel csak mint vendéglős teljesítette volna kötelességét és ez nem minden. Az ország vendéglősei lelkesedést hoztak magukkal egy nagyobb és egy szent ügyért is; azon legmagaszasabb ügyért, melyért tizen- hármán martír-halált szenvedtek e véraztatta földön. A derék vendéglősök egyszeresmind kegyeletünknök ad- nak e szentelt helyen kifejezést, ezzel dokumentálva, hogy magyar szív dobban bennük, mely a legnagyobb munkálkodás közben sem szűnik meg érzése a hazáért.

De nem dicsérjük bennük ezt a lelkesedést, hisz kötelességük ez nekik; dicsérjük bennük azt, hogy ettől a lelkesedéstől áthatva az ő működési körükben a ma- gyarosodás apostolaivá szegődtek és ebben a nagy nem-zeti munkálkodásban kiváló részt vesznek ki maguknak.

A társadalom minden rétege átérzi talán e munkál- kodás szükségét — de a gyakorlati kivétel mindedig gyenge és erőteljes volt. Amit a politikában e téren vé- telek és mulasztottak, azt a társadalom egyes osztályai van hivatva helyreütni és pótolni, és ősmerve, látva a magyar vendéglősök hazafai felbuzdulását és a ma- gyarság szent eszméje iránti lelkesedését, nyugodtan nézhetünk a jövő elé.

Kettős örömmel mondjuk tehát a magyar vendéglő- sök kongresszusa összes tagjainak: Isten hozott! azzal a forró óhajással, hogy amiben tanácskoznak, amit határoznak, üdvözölő legyen nekik éshazánkban!

Ugyanez a lap szeptember 11-ikén így ír:

»Sokkal nagyobb arányokat öltött a magyar vendéglősök kongresszusa, mint azt vérmes remények mellett, maguk a rendezők képzelték. A kongresszusi tagok az ország minden részéből nagy számban érkeztek és az ügy iránti lelkesedésükből tanulhatnak a társadalom minden faktora, hogy az összetartozandóság érzetének ily mértéke mellett lehet csak áldásosan a kitűzött céli érdekében működni.

Jól eseti a szemnek, láthatni azt a lelkesedést, azt az ügybuzgalmat, mely már ma este a »Fehér Kereszt« télikertjében megtartott ismerkedési estélyen megnyilatkozott. Ez a melegség prognosztikonja annak, hogy a kongresszus tárgysorozatának minden egyes pontjánál komoly törekvés, realis iparkodás fog nyilvánulni, és hogy a határozathozatalnál csak az lesz a mérvadó, ami a vendéglősök és keresztesek ügyét előbbre vinni lesz hivatva.

A kongresszus egyik fényes sajátossága ez és ha meg akarjuk tudni, hogy mi szülte ezt a sajátosságot, akkor nem kell egyebet konstataálni, mint azt, hogy ez a mai kongresszus tisztán és kizárólag azon szempontokat nézi, mely az ő ügyüket képezi és hogy a kongresszus minden egyes tagja kívül hagyja tanácskozási tervéből mindazokat a kérdéseket, melyek — sajnos — ma elidegenítik a magyart a magyartól; megbontják a testvéri köteléket és meglazítják a honfitársi összetartozandóságának kötelékét.

A vendéglősök mai kongresszusa nem ismer különbséget tagtárs és tagtárs között, nem nézi, mi egyiknek-másiknak vallása, nem keresi, mi egyiknek-másiknak nemzetisége vagy politikai hiszekegyje; csak azt nézi, hogy az ügy lelkes támogatója, istápolója-e és semmi más.

Ez az igazi demokratikus vonása és jellege a mai kongresszusnak, mely tiszteletreméltóvá teszi működésüket, tiszteltté és becsültté minden egyes kongresszusi tagot. Az ő példájukon okulhat a társadalom minden egyes faktora és ha utánozza az ő derék működésüket, sok-sok minden másképp volna ebben a hazában.

A »Fehér Kereszt« télikertjében óriási babérkoszorú díszítették ma a falakat, hosszú szalagjaikon aranybetűvel tündöklők a hazaszeretet egy-egy lángoló jelmondata. Ezeket a koszorukat az ország minden vidékéről hozták a kongresszus tagjai, hogy letegyék arra az oltárra, melyet a nemzet kegyelele emelt a halhatatlan hősök emlékezetére.

Ebben az egy érzésben, a hazaszeretet lángoló érzésében találkoznak vendégeink és ebben rejlik magyarázata annak, hogy egyikük, testvérekük az Urban, a magyarok mindenható Urában. — Ezt a kegyeletet jól esően szemlélők a halhatatlanok fent az Égkekben és az ő áldásuk rajta lesz a derék iparosok munkálkodásán. És mi az ő munkálkodásai? Semmi egyéb, mint ügyüknek javítása, tökéletesítése, modern irányban való kiegészítése. Ebben a törekvésben a társadalom egy derék osztályának helyzete javul és megéri a javulást a társadalom más irányban is és ha minden részben ilyekéliket majd a vér, ilykéliketököltesedik és izmosodik a nervus, az egész test ép egészségben folytatja beláthatlan időig életének felását.

És erre az erőre, erre az egészségre nagy és égető szükségünk van, mert a levegőben a pártoskodás, a széjjelhuzás, az ellenségeskedés miázmái és bacillusai keringenek, a nemzet életét veszélyeztető pestis fenyegetve dühög és ha nem nagy az ellentálló képességünk, pusztulunk, veszünk.

A köleszhatás már mutatkozik abban, hogy városunk több termelési ága nagyobb figyelemben részesül és nagyobb piacot talál majd, mint minő eddig volt. A győri kirándulás bizonyára nagy kiháttással lesz a bortermelésre és a restaurált szőlőművelés a hegyaljánk fogja találni az országban azt az elismerést, mely hegyaljánk régi kitűnő hírnevét méltó. Ez az egészséges törekvés tehát emelőlég hat gazdasági életünkre és ezért az egészséges törekvésért csak köszönettel lehetünk a magyarországi vendéglősöknek és azok kongresszusának.

A másik aradi lap, a kitűnően szerkesztett »Arad és Vidék« pedig ugyancsak vezérezékben írja a mint következők:

»Rokonszenves érdeklődéssel, ünneplő kedvvel, lohogó díszszel várta, őszinte, magyaros vendégszeretettel fogadta tegnap Arad-városa vendégeit: a magyar vendéglősök és kávéos országos szövetségének tagjait, akik ma tartják meg országos gyűlésüket városunkban.

A magyar társadalmi élet egészséges kialakulásának egyik erős, meggyőző tünete az ő munkás, országos érdekeket átfogó egyesületük, melyet immár nemcsak számottevő tényezőnek ismernek el, de a szövetséget fontos, sok tekintetben irányító erejű faktorának tartják a közgazdasági életnek.

Az országos kongresszus vezetősége a vendéglősök és kávéos lapjában hangsúlyozza, hogy nemcsak a szaktársak közjára, hanem Arad-város minden igaz hazafit megihlető történelmi emlékei vonzzák ide a szövetség tagjait. Ennek méltó, nemes megnyilatkozása lesz a vértanuszobor előtt és a vesztőhelyen lefolyandó ünnepély.

Módjukban lesz azonban szívsz nemzeti érzésüknek példát adó, nagy horderejű, a magyar ipar fejlődése, a földmunka értékének kellő gyümölcsösztetésére szinte átalakító hatású események is kifejezést adni.

Hogy a nagy történelmi emlékek előtti tiszteletadás nemcsak az efajta ünnepük megszokott nemzetiszűni kerete lesz, hogy a hősök sírjára szánt babérágak nem-

csak vendég-adó, hogy a szabadság-émlék előtt elhangzó beszédek tüzét nemcsak a nyilvános nagy figyelem elismerő tapsa szítja: ezt kell majd bebizonyítaniok.

Mutassák meg, hogy a nagy nemzeti emlékek glóriás fényénél a jövődó utját is megtalálják! A magyarság erősségének: a magyar iparnak, magyar kereskedelemnek ki lehetne buzóbb, lelkesebb előharczosa, mint éppen ők?

Magyar szív, magyar szó, magyar termék, magyar gyártmány — ez legyen jelszavuk, ennek adjanak kifejezést tetteben is a kongresszusi napok alatt, s az ünnepi hangulat lelkesedéséből vigyenek haza annyit a munkás hétköznapi számára, hogy az ige testté válhassék.

Bizunk hazafiságukban, erélyükben, becsületében magyart voltukban, hogy így leszen.»

Jegyzőkönyv

felvételét Budapestben, 1900. évi szeptember hó 4-én a »Szálló-dások, Vendéglősök, Kávéosok, Pincézok és Kávéosok« Országos Nyugdíjgyűlésének igazgatóságának a budapesti szállódások, vendéglősök és keresztesek helyiségében délután 1/4 órakor tartott rendes havi üléséről.

Jelen voltak: Bokros Károly elnök, Kommer Ferencz, Nérey Dezső alelnökök, Gundel János, Seress Márton, Sverteczky Gáspár, Mitrovátz Adolf, Olmossy József igazgatósági tagok, Mehlinger Rezső felügyelő-bizottsági tag, dr. Solti Ödön jogtanácsos, Barta Béla, F. Kiss Lajos szerkesztők.

431. szám.

Elnök megnyitja az ülést, üdvözi a megjelenteket, különösen a kassai választmány elnökét, Seress Márton urat, s elrendeli az előző ülés jegyzőkönyvének felolvasását, mely jóváhagyás után hitelesített.

432. szám.

Jogtanácsos felmutatja az előző ülésen átutalt 1400 korona bevételéről szóló takarékpénztári elismervényt; utólag 1450 kor. átutalását kéri.

Az igazgatóság az új átutalásra az elnökséget felhatalmazza.

433. szám.

Jogtanácsos jelenti, hogy Alex Károlynak, a 425. sz. határozat értelmében, tagsági igazolványának levonása és nyugta ellenében kifizetett 64 kor. 84 fillért. Az igazgatóság az eredeti okmányok betekintése után a jelentést tudomásul vette.

434. szám.

Jogtanácsos jelenti, hogy a 426. sz. határozat értelmében a kétszer felhivatás elküldötte; nevezett ragaszkodott kilépéséhez, annál is inkább, mert állandó szolgálatra a katonasághoz vonult be. Így a 31. § alapján az általa befizetett felvételi és kezelési illeték levonása után tagdíjak címén 108 kor. 50 fill., ebből visszajár neki 36 kor. 16 fillér, kéri ezen összeget kiutalni.

Az igazgatóság az előterjesztés értelmében határoz.

435. szám.

Jogtanácsos bemutatja a kassai választmányának 1900. évi augusztus 23-iki ülésének jegyzőkönyvét, jelenti, hogy a választmány augusztus havi tagdíjak címén 331 kor. 31 fillért vett be, mely összegből az igazolt kiadások levonása után 313 kor. 31 fill. a központba beérkezett. Új tagokul Klein Márk, Cseleda Gyula és Darabanth László, mindannyian 1200 kor. nyugdíjgyűlényt felvételtek, az 1326 kor. 37 fill. tagdíjjal hátralékos 29 tag 1—1 napi halasztást nyert; Mayer József és Márton Lovás Károly tagsági igazolványait előreléven sürgelvi Greiner Márk a 422. sz. határozatnak hibás számítását kifogásolja s az alapszabály-módosítástól eltekintve, a régi alapszabály értelmében nyújtható kedvezmény értelmében csupán 137 kor. 16 fillért s jövőben havi 4 kor. 47 fillért hajlandó 2400 kor nyugdíj biztosítása fejében fizetni; — hogy továbbá a választmányt az aradi közgyűlésen Seress Márton, Szálasi Alajos és Mayer József fogják képviselni; hogy Greiner Márk kérelmére és a saját felelősségére a választmány a pénztárnok netáni akadályoztatása esetére egy másodpénztárnokot alkalmazott Klein Márk személyében, ami a választmány működés zavartalan befolyását biztosítja; hogy végül Lőw Béla az igazgatósági ülésekről felvett jegyzőkönyveknek minden taggal közlését, minden tagnak megküldését kívánja és indítványozza. Seress Márton elismeri azon érdemeiket, melyeket Greiner Márk a kassai választmány és közvetve az egész nyugdíjgyűlet körül szerzett s pártolja Greiner kérelmét. Jogtanácsos csatlakozik ezen érdemek méltatásában az előbbiehez; kiemeli főleg azon példás és pedans rendet, melyről Kiss tartózkodása alatt a választmányi ügykezelés felülvizsgálása alkalmával meggyőződött, s előterjeszti, hogy a nyomtatott jegyzőkönyvbe az eredetiben elő nem forduló nyomdhibák korrigálása után Greiner Márknak az új alapszabályok értelmében fizetni kellene: 12 kor. felvételi díjat, 13 kor. 41 fill. tagdíjat 1898. július hónapra, és 1898. aug. 1-től 1900. szeptember 1-ig 25 hónapra havi 8 kor. 94 fillért, vagyis 223 kor. 50 fillért, a három tétel együtt 248 kor. 91 fill. Greiner által a régi alapszabályok 88. §-a alapján felajánlott összeg:

12 kor. és 13 kor. 41 fill. és 25 hónapra havi 4 kor. 47 fill., összesen 137 kor. 16 fill. Tekintve egyrészt, hogy a nagyméltóságú belügyminiszterium a Nagyváradon módosított alapszabályokat immáron haligatag jóváhagyta, s így az igazgatóság ezek megsértése nélkül Greiner Márk kérelmét nem teljesíthetné, — tekintve másrészt, hogy Greiner Márk pénztárnoki teendői, e választmány taglétszámának örvendtes fejlődése folytán, folyton szaporodnak s e teendőik lelkiismeretes ellátása a pénztárnokot nagyon igénybe veszik, méltányosnak és teljesítendőnek tartja Greiner kérelmét s megoldási módozatul ajánlja, hogy Greiner Márk mint pénztárnok 2400 kor. után a jövőben havi 4 kor. 47 fill. tagdíjjal terheltesék, neki 1898. július 1-től számítható 2400 kor nyugdíjgyűlény a felajánlott 137 kor. 16 fill. felzetése ellenében biztosítások, az új alapszabályok 88. §-a értelmében még fizetendő havi 4 kor. 47 fill. pedig a kezelési alapból téríttesék meg az alapítottak; — Lőw Béla indítványához Nérey Dezső előterjeszti, hogy a jegyzőkönyvek elküldése különösen a választmányon kívüli tagoknak állana érdekében, mert a többi tagok a választmány utján értesülhetnek a jegyzőkönyvek tartalmáról, — az így felmerült nyomtatási és főleg nagy postaköltségek azonban a kezelési alap túl nagy megterheltesével járna, miert is az igazgatóságnak az indítvány mellőzését ajánlja.

Az igazgatóság a jelentéseket tudomásul veszi, Greiner Márk kérelmét jogtanácsos által javasolt formában teljesíti, részére 2400 kor. nyugdíjgyűlénynek 1898. július 1-től kezdődő hatályjalú biztosítást 137 kor. 16 fill.-nek azonnali s 1900. évi október hó 1-től kezdődőleg havi 4 kor. 4 fill. felzetése ellenében engedélyezi, a havi 4 kor. 47 fill.-nek a kezelési alap terhére elkönyvelését könyvelőnek, s az így felmerült évi 53 kor. 64 fill. kezelési kiadásnak a kassai választmánytól a költségvetésbe felvételét jogtanácsosnak megjelnyia, a segédpénztárnok alkalmazását jóváhagyólag tudomásul veszi s a többi választmányokat hasonló eljárásra felhívja; Lőw Béla indítványát ezuttal mellőzi.

436. szám.

Jogtanácsos bemutatja a budapesti választmány július hó 18-iki ülésének jegyzőkönyvét, jelenti, hogy a választmány június havi tagdíjak címén 581 kor. 45 fillért vett be, mely összeg az igazolt kiadások levonata után a központba beküldessék; hogy Lethumer Lajos nyugdíjgyűlényt 1000 kor.-ra leszállítja, hogy e választmány a 31. § módosítását indítványozza.

A jelentés tudomásul vételével utasítja az igazgatóság jogtanácsost, hogy az indítványt a közgyűlés napirendjére tűzze, és könyvelőt, hogy Lethumer Lajos törzslapját a nyugdíjgyűlény leszállítását feljegyezze.

437. szám.

Jogtanácsos bemutatja a budapesti választmány augusztus hó 21-ik napján tartott ülésének jegyzőkönyvét, jelenti, hogy a választmány július havi tagdíjak címén 481 kor. 12 fill.-t vett be, mely összeg az okmányolt kiadások levonása után beküldetett; hogy Payer Ferenc nyugdíjgyűlényt 1200 kor.-ra emelte fel; hogy Kiss Henrik azt indítványozza, miszerint az igazgatóság évi jelentését a közgyűlés előtt a nyugdíjgyűlet rövid ismertetésével s a taglétszám feltüntetésével kibővíve nyomassa ki és minden tagnak küldje meg.

Az igazgatóság a jelentést tudomásul veszi, Kiss Henrik indítványát a 327-ik és 352. sz. határozat végrehajtásánál figyelemben venni rendeli.

438. szám.

Jogtanácsos bemutatja az aradi választmány augusztus 6-iki ülésének jegyzőkönyvét; jelenti, hogy a választmány az alapszabályok 82. §-a alapján Gárnek Györgyöt és Szinnyei Sándort választotta meg a választmányba; hogy Molnár Zsigmond új tagul belépett, s hogy az augusztusban befolyt 130 korona 13 fillér tagdíjakból az okmányolt kiadások levonása után 120 korona 53 fillér beküldetett.

E jelentés tudomásul vetetett.

439. szám.

Jogtanácsos bemutatja a szombathelyi választmány július 17-iki ülésének jegyzőkönyvét; jelenti, hogy a választmány 118 korona 94 fillér beszédtel tagdíjból az igazolt kiadások levonása után 107 korona 87 fillért küldött be cheque utján.

Az igazgatóság e jelentést tudomásul veszi.

440. szám.

Jogtanácsos bemutatja a szombathelyi választmány augusztus hó 21-én tartott ülésének jegyzőkönyvét; jelenti, hogy a választmány augusztus hóban 129 korona 82 fillér tagdíjbevétele volt, melyből az igazolt kiadások levonása után 118 korona 89 fillér beküldetett; hogy továbbá Dautlieb Gyula e választmányának érdeműs pénztárnoka Szombathelyről elköltözés folytán állásáról lemondott s a pénztárnoki teendőket Ringhoffer József alelnök vette át; hogy végül e választmány az aradi közgyűlésen magát dr. Solti Ödön egyleti jogtanácsos által óhajta magát képviseltetni.

Az igazgatóság e jelentést tudomásul veszi, Dautlieb Gyula ur távozásáról sajnálattal értesül, s a pénztárnoki teendőknél évek óta ügy-

buzgó betöltéséért neki jegyzőkönyvi köszönetet szavaz.

441. szám.

Jogtanácsos jelenti, hogy Mitrovácz Adolf ur 6 koronát adott át neki mint Pfahul József tátrafüredi főpincér ur küldeményét egyesületünk alapítókéje javára; jelenti, hogy ez összeget cheque után a postatakarékban helyezte el.

Az igazgatóság a beküldeményt köszönet szavazása mellett a jelentést tudomásul veszi.

442. szám.

Jogtanácsos jelenti, hogy a Budapesten július eleje óta megjelenő »Ujkor Lapok« legutolsó szept. 2-áról kelt 16-ik számában a »Kongresszusunk és az Országos Pincéz-egylet«, valamint »A kongresszus küszöbén« feliratu cikkekben a nyugdíj-egyleti igazgatóság és elnökség ellen olyan gyanasítók és állítások foglaltak, melyek radikális cáfolat nélkül nem hagyhatók. Miután e lap nem állja az igazgatóságot s annak elnökét a nyíl-
vissaság előtt azzal megvádolni, hogy »saját zse-
bükre« és »suttomban dolgoznak«; e rossziszemű és alaptalan rágalom megtorlására a bíróság hi-
vandó fel, annal is inkább, mert kívánatos, hogy
a vakmerő gyanasító a legilletékesebb tényező
előtt győződjék meg állításai alaptalanságáról, s
vegye el méltó büntetését.

Jelenti továbbá, hogy az »Ujkor Lapok« tel-
jesen jogtalanul bitorolja az »Egyesület hivatalos
lapja« jellegét. Az igazgatóság az alapszabályok
3. §-a alapján 69. számú határozatával mint vidéki
hivatalos lapját, a Szegeden megjelenő »Uj kor«
című időszakit lapot tüntette ki 1898. évi szept.
hó 20-án tartott ülésében a hivatalos lap jelleggel;
ezen lap megszűnt; a Budapesten más formában
megjelenő »Ujkor Lapok«-ra természetesen a fenti
igazgatósági határozat egyáltalán nem vonatkozhat.

Többek felszólalása után az igazgatóság a
jelentést tudomásul veszi, egyhangul elhatározza,
hogy az »Ujkor Lapok«-ban megjelent közlemé-
nyek szerzői ellen rágalmozás és becsületsértés
miatt bünvádi feljelentést tesz; utasítja jogtaná-
csost, hogy a szükséges lépéseket oly irányban is
megtegye, hogy az »Ujkor Lapok« által jogtalanul
bitorolt »hivatalos lap« elnevezés beszüntessék.

443. szám.

Jogtanácsos jelenti, hogy eddigelé következő
indítványok érkeztek be a központi irodába, me-
lyeket az aradi közgyűlésen az alapszabályok ér-
telmében tárgyalni kell:

1. Bokros Károly elnök ur indítványai:

a) Mondja ki a közgyűlés, hogy Budapest
székes-főváros területére egy évi próbaidő tar-
tamra, hivatalos taggyűjtő alkalmazandó s fel-
hatalmazza az igazgatóságot, hogy az alkalma-
zandó taggyűjtő fizetését a kezelési alap terhére
megállapíthassa s utalványozhassa.

b) Mondja ki a közgyűlés, hogy a szakiparban
működő főnök- és segédszemélyzetnek a nyugdíj-
egyesületbe kötelező belépését szükségesnek és
igy kívánatosnak tartja; hogy a kötelező belépést
a törvényhozás a betegsegélyezés mintájára mi-
előbb törvényhozási uton szabályozza. E célból
a közgyűlés memorandumot terjesztse fel az
országgyűléshez. Indítványozza egyidejűleg, hogy
a memorandum megszerkesztésére jogtanácsos
kéressék fel.

2. A budapesti választmány indítványa:

a) Mondja ki a közgyűlés, hogy miután az
alapszabályok 31. §-a a tagok kilépésére tág teret
nyújt, s a tagdíjak korlátlan visszafizetésével a
kilépésre csaknem csábítólag hat, szükségesnek
tartja a 31. § módosítását oly értelemben, hogy
a tag a befizetett tagdíjak 1/3-ának visszatérítésére
csak az esetben tarthasson igényt, ha tagsági
kötelmeinek három évig már pontosan megfelelt.
A 31. §-ból az indítványozott módosítás folytán
ezen utolsó mondat és hogy a befizetett járulé-
koknak csupán 1/3-át fogja visszakapni, elmaradna,
és ezen szakaszhoz új bekezdés jöjjön következő
tartalommal:

„Kilépés esetében a befizetett tagsági díjak-
nak csupán 1/3-a és csak akkor fog a kilépő-ek
visszatérítelni, ha tagsági kötelmeinek három
éven át pontosan eleget tett.“

3. Dr. Solti Ödön jogtanácsos indítványa:

a) „Mintán az igazgatóság juttatja közül
Burger Károly levélben, Steuere Sándor és
Gaál Andor hallgatag lemondottak, választáson
a közgyűlés a lemondott igazgatósági tagok
helyett három új igazgatósági tagot.

4. Königstorfer Gusztáv indítványa:

e) Mondja ki a közgyűlés, hogy a pincéz-
és kávésegéd-ek elhelyezésük alkalmával, a nyug-
díj-egyesület alapítókéje javára, a közgyűlés által
meghatározandó díjat tartozzanak befizetni, s
hogy a segédszemélyzet változtatása alkalmával
hasonló célra a főnökök is bizonyos díjat fizet-
senek.

f) Mondja ki a közgyűlés, hogy a pincéz-
elhelyezéssel foglalkozó pincézegyleteket s egye-
sületeket körítáiban felhívandóknak tartja, hogy
az előbbi indítványban jelzett díjak beszedését
közvetítsék és elősegítsék.

g) Amennyiben az e) és f) alatti indítvá-

nyok elfogadtnának, azok végrehajtásával a
nyugdíj-egyleti igazgatóság bizassék meg.

5. A szabadkai pincézegylet indít-
ványa:

b) Mondja ki a közgyűlés, hogy Szabadka
székelyföld, Bács-Bodrog-megye területére ki-
terjedő hatáskörrel választmányt létesít; ameny-
nyiben ezen indítvány elfogadtnak, a szabadkai
pincézegylet alapítókéjéből 4000 korona alapít-
ványi összeget ajánl fel a nyugdíj-egyesület alap-
ítókéje javára. Ellen esetben 2000 korona alapít-
vánnyal fogja a jelzett célhoz hozzájárulni.

i) Mondja ki a közgyűlés, hogy szükséges-
nek tartja egy a nyugdíj-egyesület ügyét külö-
nösen felkaroló szaklapnak kiadását, melyből a
nyugdíj-egyesület ügyei iránt érdeklődők a kellő
felvilágosításokat megkaphatnak.

k) Mondja ki a közgyűlés, hogy mindazon
tagok, kik Tóth Endre és megbizottjainál a
nyugdíj-egyesületbe felvételre jelentkeztek, de a be-
iratasi díjnal többet be nem fizethettek, hátra-
lékos tagdíjaikat, nyugdíjjogosultságuknak a be-
lépés idejéig biztosítása mellett, havi aránylagos
részletekben, súlyosabb megterhelhetőség nélkül
is lefizethetik.

l) Mondja ki a közgyűlés, hogy az 1901. évi
IV. rendes közgyűlést Szombathelyen fogja meg-
tartani.

m) Randvégh József indítványozza, hogy
a nyugdíj-egyesület igazgatósági ülésének jegyző-
könyvét minden választmánynak 5 példányban
és minden vendéglős-, kávé- és pincéz-szak-
egyletnek egy-egy példányban megküldessenek,
hogy a nyugdíj-egylet ismertetése minél nagyobb
körben történjék.

444. szám.

Szervetzký Gáspár bemutatja a magyar
leszámított bank és a pesti magyar kereskedelmi
bank betétkönyvecskét, melyekben Budapest székes-
főváros területén eddig elért perselygyűjtés er-
edményét, 438 koronát elhelyezte.

Az igazgatóság a jelentést tudomásul veszi s
a jelentést levő igazgatósági tagnak fáradozásáért
köszönetet mond.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést bere-
keszti.

A budapesti szállodások, vendég- lősök és korcsmárosok ipartársu- lata minden hét pénteki napján reggelit tart, és pedig:

Szeptember hó 21-én: Bitner Alajos ven-
dégelőjében, Krisztina-körút 83-ik sz.

Szeptember hó 28-án: Nosek Ignác ven-
dégelőjében, I., Alkotás-utca 11-ik sz.

Az aradi kongresszust lapunk főszerkesztője,
Wagner József ur, ki megrongált állapota miatt
a kongresszuson részt nem vehetett, a következő
távírtalal üdvözölte:

Nagyságos Gundel János urnak
kongresszusi elnök

Arad.

Sok szerencsét és sikert kívánok a kongresszus
tanácskozásaihoz. Sajnálom, hogy hetvenegy évem
ily hosszú utra nem engedtem. Kérem Nagyságodat,
sziveskedjék szerencsekívánataimat a t. kongresszus
tudomására hozni.

Hazafias üdvözléssel:

Az öreg Wagner.

A kongresszus éljenzéssel vette tudomásul fő-
szerkesztőnk táviratát.

Kitüntetés. Palkovics Ede ur, az »Angol
királynő«-szálloda tulajdonosa, a pápai György-
rend lovagkeresztjével kitüntetett, amelynek vise-
lésére a legmagasabb helyről már is engedélyt
kapott.

Vendéglő-megnyitás. A tavaszmező-utca 7.
sz. alatti régi jóhírnevű Morbitzer-féle vendéglő
gazdát cserélt. Derős humorra miatt széles körök-
ben kedvelt kartársunk Doktor László vette át
és nyitja meg e hó 22-én. Valamennyiünk óhajá-
val találkozik amaz őszinte kívánságunk, hogy
Doktor barátunknak sok szerencséje legyen új
vállalatában!

Doge Döme ur, a kőbányai részvényserfőző
képviselője, az aradi kongresszusra 300 koronát
küldött, 200-at a nyugdíjintézet, 100-at Arad vá-
ros szégyenei számára.

A kongresszusi ünnepek utolsó napján,
pénteken, a vendégek meglekintették az aradi
várat, waggon-gyárat, sörgyárat, pinczéket, és a
bucu-estélyen szívélyes búcsut véve aradi kar-
társainktól, kik vendégszeretet dolgában páratlan-
ul kitüntették magukat, romekül eltöltött négy
nap emlékével osztalt szét az ország minden
részébe. Nagy Lajos elnök, dr. Szilvássy
László, a kiváló jogtanácsos vezetése alatt a ren-

dező-bizottság összes tagjai sokáig feledhetetlenek
lesznek mindnyajunk előtt.

Az aradi kongresszuson rendkívül nagy mér-
tékben voltak az összes hazai borkereskedők és
pezsgőgyárosok képviselve. A bankéten sok kitűnő
pezsgőtájt szerepelt. Legnagyobb mértékben a Tó-
ley, François, Belatini Braun cégek kiváló
gyártmányai szerepeltek. Különösen a Tó-
ley-féle kék-vignettás casino-pezsgőt itták előszeré-
vel a vendégek. A borkereskedők közül Domány
és Andrányi utócai aradi cégek remek borait
dicsérték az Aradon megjelent szakírók.

Aradi szakíróink, az előre nem látott óriási
vendégsereggel szemben, oly lekötözött nyájassággal
és magyaros vendégszeretettel viselkedtek, hogy az
aradi szép napok bizonyára nagyon sokáig marad-
nak meg mindnyajunk emlékezetében. Valóban
bámulatremelő volt az a gyorsaság és tapintat,
melyel minden egyes érkezőt elhelyezett az állás
rendező-bizottság a megérkezésnél. Valamennyi
vendég pompás lakást kapott, úgy hogy sem e
tekintetben, sem egyébként a legcsekélyebb elége-
detlenségre sem volt ok. Ami pedig Arad város
hazafias sajtóját illeti, az valóban dicséretremelő
munkát végzett, az egyes aktusok részletes meg-
írásával. Kongresszusunkról különben a fővárosi
sajtó is részletesen emlékezett meg. Tóth Béla és
Pázmándy Dénes kellett volna Aradra! Majd
meglátják volna, mire képes a mi iparunk és be-
látták volna, hogy minden ellenünk irányuló espi-
kedésük teljesen alaptalan és csak fölösleges idő-
töltés. — A gyoroki borkóstoló méltó koronája
volt az ünnepeinknek. Oly kellemes délután mint
ott, ritkán volt még alkalmunk eltölteni. Az arad-
vármegyei gazdasági egyesület előzetkénysége és
vendéglátása egyszerűen mesés volt!

A párisi világkiállítás vendéglőinek száma,
valamint a többi mulatóhelyeké, elrettentően nagy.
A színházak és e fajta mulatóhelyek között az
»óriási-színház« és a »Páris 1900-ban« című vál-
talatok vezetnek. Ezeknek kívül még 38 kisebb ki-
állítási színház működik. A részvénytőkék összege
45 millió frank. A vállalkozók előreláthatólag
nagy veszteséggel fognak zárni.

Mérges szőlőlevelek. Mikor a peronospóra
nálunk is föltűtötte fejét és ellene a rézgálic-
oldattal kezdtek permetezni, a hirdlapok nem egyszer
közölték, hogy itt vagy ott a szőlőevéstől megbetege-
déses történetek, sőt haláleset is fordult elő és az orvosi
lelet azt állapította meg, hogy igen erős rézgálic-
oldattal megpermetezett szőlő okozta a halált vagy a
kisebb mérvű mérgezést. Most már ilyen esetet csak
elvéve hallani, mióta általában vált a permetezés és a
gyakorlat megtagadta a gazdákat az oldat helyes
elkészítésére, az elővigyázat pedig a fogyasztókat arra,
hogy az evés előtt tanácsos a szőlőt megmosni. Ausz-
triában az orvosok most arra figyelmeztetik a közön-
séget, hogy a fűrtől kezdve a legveszélyesebbek a szőlőlevelek,
miután a permetezés tulajdonképen ezekre történik.
Ennélfogva azt tanácsolják, hogy az élelmiszereket,
különösen a vajat, amint szokás, nem szabad a meg-
permetezett szőlőlevelekbe betakarni. hogy ezekről a
rézgálic ne kerüljön az élelmiszerekbe. Erre az osztrák
hatóság azonnal intézkedett és tiltó rendeletet bocsátott
ki a szőlőlevelek használatá ellen. Különösen aktuális
a mérges szőlőlevelekről beszélni most, mert az uborka
beszavanyításához is vesznek szőlőleveleket, nem gon-
dolván a rézgálic mérges voltára. Sok helyt a szőlő-
leveleket a tehének etetésére is felhasználják. Az orv-
sok ettől is óvják a gazdákat, mert megtörtént, hogy a
megpermetezett levéllel tartott állatok tejétől az emberek
megbetegedtek, maguk az állatok is, sőt el is hullottak,
bizonyára olyan levelektől, melyre sok jutott a rézoldat-
ból és melyekből nagyobb mennyiséget fogyasztot-
tak el. A rézgálic-oldattal megpermetezett szőlőlevele-
ket nem szabad sem élelmiszerekbe takaróját, sem pedig
az állatok, kivált a tehének etetésére felhasználni.

A söröz trónörökös. Sándor királyról, akinek
hirtelen sikerült most magára vonnia a közfigyelmet,
érdekes epizód történetek fel abból az időből, ami-
kor még trónörökös volt. Az 1885-iki országos kiállítás
idején történt, hogy a szerb trónörökös két hónapot
töltött Budapesten. Egy meleg júliusi nap estjén a
nevelője, a későbbi miniszterelnök dr. Dokies és a buda-
pesti alkonzul kíséretében kirándult a Svábhegyre, ahol
a vendéglőben Dokies két korsó és egy pohár sört ren-
delt meg. Mikor a pincéz, akinek sejtelve sem volt
arról, hogy kik a vendégek, legkivált pedig a matróz-
ruhás fluska, elhozta a sört, a trónörökös megszól-
ította: »Vigyen ki egy korsóval a kocsisnak is«. A pincéz
rábámolt a fiatal vendégre, megütöközt a parancsoló
hangon, s szinte sértődötten válaszolta: »Kérem, nem
vagyok én hordár!« A kis Sándort a válasz nem ejtette
zavarba, felvette Davitcho alkonzul sörét, maga vitte ki
és adta át a kocsisnak. A pincéz csak akkor jutott
tudatára ügytelenségének, amikor Dokies utána kiáltott
a trónörökösnek: »De fenség mit csinál?« Sándor trón-
örökös azonban érezte is a pincézrel, mert szokása
ellenére csak két krajczár borraival adott neki.

Ó már érti. Vendég (kiált a pincézrőre): »Pepi,
még egy korsót!« De a leány ugylátszik nem hallja.
»Pepi, talán egészen beleboldont abba a mállészájba
odabenn? Hiszen le se veszi róla a szemét?« »No
persze, hiszen különben a lump megint megszökik a
fizetés elől!«

SEC

SEC

Talisman

TÖRLEY JÓZS. ÉS T^{SA}

Promotor

(Budapest.)

DEPOSE.

BORHEGYI F.

ezelőtt Lápossy F. és társa

palackozott bor, pezsgő, likőr, cognac, rum és tea

főraktára

BUDAPESTEN, Gizella-tér 1. sz. (Haas-palota)

ajánlja a legjobb

francia és magyar pezsgőket,
cognacot és likőröket gyári áron

Belföldi borait az első hírneves bortermelőktől a leg-
jutányosabb áron szolgáltatja

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítettek.

Hirrmann Ferencz érczáru-gyára

Budapest, VII., Csányi-utca 9. sz.

Gyárt

= sörkimérő-készülékeket =

légnomással és szabad léghűtővel.
Elvállal régi készülékek atalakitását.

Nagy választék

bor- és sör-csapokban,
valamint mindennemű szivattyúkban.

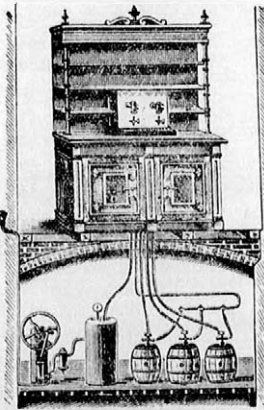
Erzeugt Bierschank-Apparate

mittelst Luftdruck

mit patentirtem Bierkühler.
Übernimmt die Umänderung alter Apparate.

Auswahl

in Wein- und Bierpipen,
sowie aller Gattungen Pumpen.

A

„BUDAPEST-KÖBÁNYAI CASINO-ÉPÜLET R.-T.“

által, Budapest, X. kerületének (Kőbányának köz-
pontján) jászberényi-ut 7. szám alatt felépített
díszes Casino-épületben egy

nagy kávéházi és vendéglői helyiség

valamint a nagy diszteremben való vendéglői
és kávési szolgálat

kizárólagos jogával

és az összes játék-, ruhatári díjakkal és lakással
együtt 1900. év november 1-ére bérbe adatik.

Közelebbi felvilágosítás nyerhető

Bálint Sándor

elnöknél,

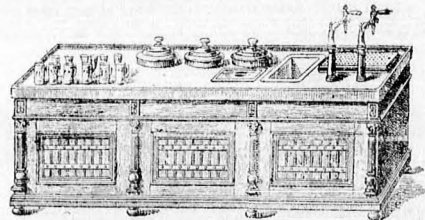
Budapesten, VII. ker., Erzsébet-körut 35. szám, I. emelet.

Dr. Wagner és társai

Egyesült Gyárak

m. b. t.

IX. Tinódy-utca 3. sz. (a Gizella-malom mögött.)

Pinczegazdasági czikkek

és felszerelések

Bor- és sörkimérő készülékek

Jégszekrények, hűtőkészülékek

Fagylaltgépek és kádak.

LAKÁS
ÉS

ABLAK
TISZTÍTÁS

PADLÓ
BÉERESZTÉS

FÉREG
IRTÁSI
ÉS

POR MENTESÍTÉSI VÁLLALAT

NYÁR-
UTCZA 34.

TELEFON
14-59.

DITRICHSTEIN

MÖR

Kiadó szálloda.

Orosházán a főtéren, Kovaltsik
József szállodája, mely áll 10
szoba, kávéház, étterem, egy
külön terem, konyha, éléskamra,
s 3 pinczéből, az összes berende-
zéssel más vállalat miatt hosz-
szabb időre kiadó s bármikor
átvehető.

Elismert legjobb eredeti francia cognac!

Médailles d'Or aux Expositions de Québec, de REIMS, de PARIS (Exposition Pantagruelique de Versailles).

COMPAGNIE CENTRALE DE LA CHARENTE

ALEXANDRE MATIGNON & Co.

Membre du Jury à l'Exposition
d'Hygiène Paris 1888. Hors Concours

COGNAC

Membre du Jury
à l'exposition de Reims 1889.

Croix de Mérite et Palmes d'honneur à l'Exposition de REIMS

Elismert legjobb eredeti francia Cognac!

Kapható minden elsőrendű csemege-, tea-, rum-, fűszerkereskedésben valamint kávéházban, szállodában, cukrászdában, gyógyszerár és drogueriában.

Képviselve a magyar Szent Korona országain, Farkas L. Lajos kereskedelmi ügynöksége által.

Telefon 894.

Budapesten, VI. ker., Uj-utca 40. szám.

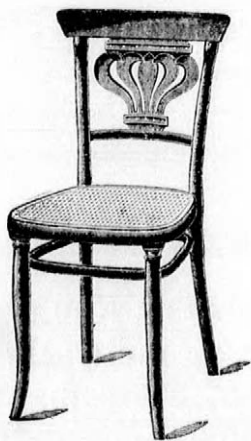
Telefon 894.

Thonet Testvérek

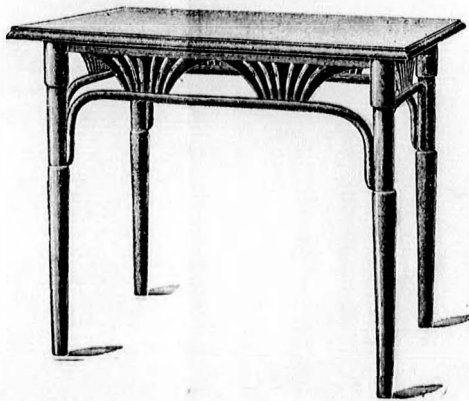
tömören hajlitott fabutor-gyárosok

Budapest, IV., váczi-utca 20.

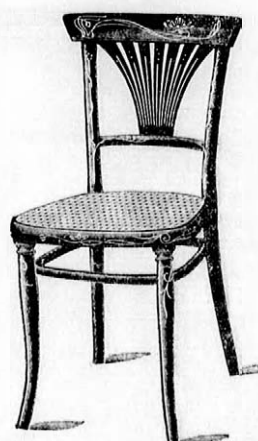
Ajánlják dusan felszerelt raktárukat mindennemű étterem-, kávéház- és szálloda-berendezésekben.

A Metropole-szálló berendezéséből.

A »Royal«-szálló berendezéséből.

Árjegyzékkel kívánatra ingyen és bérmentve szolgálunk.

LEFKOVITS TESTVÉREK es. és kir. szab. teke- és dákó-gyárosok

Budapest, VI., Király-utca 36. szám.

Az ezredéves kiállításon a kiállítási nagy éremmel kitüntetve.

Ajánljuk különleges gyártmányainkat, ugyint: két márvánnyal felszerelt fordítható teke-asztalainkat karambol- és bábjátékra szabályozva a legbiztosabb és legkönnyebb zárókészülékkel. Gyártunk továbbá: stabil karambol és báb (kégli) teke-asztalokat, dákókat, francia módszer szerint, elefántosont-labdákat és minden e szakba vágó munkákat. Elvállalunk teljes kávéház-berendezéseket a legdiszesebb stilszerű kivitelben úgy saját mint adott rajzok szerint.

Régi teke-asztalok legjobb kivitelben, valamint dákók és elefántosont-labdák készíttetnek v. újakra kicseréltetnek.

Tekeasztalok áthuzása valódi Tuffle-posztóval a legintényosabban teljesíttetnek.

TELEFON.

HIVATALOS RÉSZ.

Kérelem.

Az Ipartársulati iroda a legnagyobb készséggel nyújt fölvilágosítást minden a kávépart érdeklő ügyben olyan kávé uraknak is, akik új üzletet nyitván, a tagok sorába még nem léptek be. Fölkérem ennél fogva a t. tagokat, hogy üzletük esetleges adásánál, az új tulajdonost útbaigazítás végett az Ipartársulat irodájához utasítani sziveskedjenek, — egyszersmind hívják föl figyelmét a „Kávészegedék Betegséggyógy-Pénztára” is.

Némái Antal s. k. elnök.

Kérelem.

Az Ipartársulat elnöksége fölkéri a t. tagokat, hogy a kerületi pénzügyőri biztosságok ellen irányuló jogos panaszait vele szóban vagy írásban közölni sziveskedjenek.

Némái s. k. elnök.

Jegyzőkönyv

felvettett Budapesten, 1900. évi szeptember hó 10-ik napján, a Budapesti Kávéipartársulat választmányának rendszer üléséről.

Jelen voltak: Némái Antal elnök, Harka Mór alelnök, Holstein Zsigmond pénztáros, Brück Károly, Heszmann Károly, Tihanyi József, Laukó Pál, Árvay Ottó Ede, Weingruber Ignác választmányi tagok, Schreiber Hugó felügyelő-bizottsági tag, Kemény Géza titkár.

1. Némái Antal elnök üdvözlö a választmány egybegyült tagjait és örömeinek ad kifejezést a fölött, hogy mindegyiket friss egészségben láthatja viszont. Az ülést délután 5^{1/2} órakor megnyitván, a mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítésére Brück Károly és Heszmann Károly urakat kéri föl.

2. Kemény Géza titkár olvassa az 1900. évi június hó 11-én tartott választmányi ülés jegyzőkönyvét, mely észrevétel nélkül hitelesített.

3. Titkár jelenti, hogy az utolsó ülés óta új tagok gyanánt Hoffmann Ignác, Králik Ferenc és Stosz János léptek be. Üzletük megszüntetése folytán kiléptek: Singer József, Sternfeld Béla, Hamabek József, Vanek József. A választmány ezt a jelentést tudomásul veszi.

4. Elnök jelenti, hogy a vagyonleltárban érték nélkül fölvevett 2 drb. visszatérítési pénztári kötvény 80 korona 82 fillér értékben eladatott és a befolyt összeg rendez bevétele gyanánt elszámoltatott. Szükséges volt az értékesítés, mert a részvénytársaság fölcsúszott, fölcsúszott és kötvényeit a befizetett összeg erejéig beváltotta. Az elnökség meggyőződött arról, hogy az említettnél magasabb vételár elérni sohasem lehetett volna.

A választmány tudomásul veszi és jóváhagyja az elnökség intézkedését.

5. Elnök jelenti, hogy a kávéházakban használatos szeszes-poharak kötelező hitelesítése tárgyában keletkezett miniszteri rendelet ellen megindított mozgalom sikerre nem vezetett. Az ügy érdekében eljárva, a kereskedelmi miniszteriumban azt a fölvilágosítást nyerte, hogy a pénzügyminiszter ragaszkodik a kötelező hitelesítéshez és pedig első sorban a vidéki viszonyokra való tekintettel, de a fővárosra nézve sem tehet kivételt.

Ennek folytán a kereskedelmi miniszter fenntartotta rendeletét és az ipartársulatnak elutasító választ küldött, mely a hivatalos közlönyben megjelent.

A választmány e jelentést tudomásul veszi.

6. Elnök jelenti, hogy az új szabályrendelet-tervezetet, mely a szak- és napisajtóban megjelent ismertetésekből köztudomásu, a székes-főváros tanácsa hivatalosan is megküldötte a társulatnak véleményezés végett. Azt hiszi, hogy e tervezet, melynek érdekében, még mielőtt nyilvánosságra jutott, nem szűnt meg folyton működni, általános helyesre talált és ellene alaposabb kifogás alig emelhető. Mindamelllett kéri a választmányt, hogy esetleges észrevételeit, óhajait most terjeszse elő. A maga részéről megjegyzi, hogy társulatunknak és tagjainknak érdekében három fontos intézkedés került javaslatba:

1. A kötelező társulati tagság kimondatott; 2. a zenélés kérdése rendeztetett, különösen a katonazene tartása a paritás elvének figyelembe vétele mellett nyert megoldást; 3. meghatározatott a kávéházak területi nagysága 150 m²-ben, melylyel numerus clausus ellenértéke gyanánt azt értük el, hogy a kisebb üzletek szaporodása jövőben ki lesz zárva. Fontos intézkedés még az is, hogy a bodegákat a vendéglőkkel egyenlő osztályba sorozza és hogy a vendéglő zárorát eltörli. Az utóbbi intézkedés ellen társulatunk állást sohasem foglalt, azt hiszi, hogy most sem foglal. Fölemlíti még, hogy a szabályrendelet-tervezetet folyó hó 7-én a kereskedelmi és iparkamarában egy szakértekezlet tárgyalta, melyen az alelnökkel és a titkárral együtt részt vett és a kamarát külön is fölkerít, hogy a társulat érdekében tekintélyes szavát szinten vesse latba, amire nézve ígéretet is nyert.

A választmány ezek után a tervezetet általánosságban és részleteiben módosítás nélkül elfogadja és az elnökséget megbizva, hogy a székes-főváros tanácsának ily értelemben javasolja.

7. A titkár bemutatja a kávé- és kávémérőipartársulat levelet, melyben ez kijelenti, hogy rendkívüli közgyűlést hív egybe és annak javasolni fogja, hogy czíméből a „kávé” megjelölést hagyja el. Helyesléssel tudomásul vétetik.

8. Elnök javasolja, hogy a ségélyalap érdekében kifejtendő mozgalom módzatainak tárgyalása a legközelebbi ülésre halasztassék, amikorra az elnökség konkrét javaslatot fog előterjeszteni.

A választmány e javaslatot elfogadja.

9. Elnök jelenti, hogy a társulat ingó vagyona újból leltárba vétetett.

Tudomásul szolgál és a leltári érték beállításával az elnökség megbizatik.

10. Elnök jelenti, hogy a Berger Leó ural folytatott szóbeli érintkezés eredményre vezetett, amennyiben sikerült társulatunknak ezen érdemes tagját rábírn, hogy ellenőri tisztét is megtartsa.

Élénk helyesléssel és köszönettel veszi ezt tudomásul a választmány.

11. Elnök jelenti, hogy az ősi idény első társasvacsoráját, tekintettel a közbeeső íz. ünnepekre, október hó 8-án a Weingruber-féle helyiségben tartjuk meg.

Helyesléssel tudomásul vétetik.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést 6^{1/4} órakor berekeszti.

Kmf.

Kemény Géza, titkár.

„Megtelt!”

A tulszufolt villanyos kocsihoz gyakorta látjuk ezt a feliratot, mikor már a kocsi tökéletesen tömve van, úgy hogy a legjobb akarattal sem fér rá még ember. Ha pedig valaki fel akarja mégis szállni, csakhamar ott terem a rendőr és lefűli a renitenskedő ayafit.

Ilyen tulszufolt villanyos kocsihoz hasonló a kávéipar is. Azzal a különbséggel azonban, hogy bármennyire telve van is, mégis egyre-másra ugarnak fel rá a legkülönbözőbb emberek. Hiába szólnak nekik a kávéipar kalauzai, azért csak szoronganak és szorítanak tovább; hiába panaszkodnak a már régóta a kocsi tartózkodók, hogy az állapot kezd elviselhetetlenné válni: nem akad rendőr, a ki rendet csináln, illetve nem akad hatóság, a mely a dologba beavatkoznék, hanem ölbetett kezekkel, nyugodtan nézik, hogy a régi utasokat mint gyótrik verig az újak, miként szorítják ki abból a helyből, melyet hosszas munkálkodásukkal és úgyszólván korukkal is kiérdemelték.

Mert ez manapság a helyzet szignatúrája: tulszufolt pálya és ezer meg ezerféle jellemű és egzisztenciájú iparkereső, — a kiket „kontárok”-nak is nevezhetünk ipari műszóval — akik Isten tudja micsoda más élethivatásokat hagytak el, azt remélvén, hogy a kávési pálya talán számukra jövedelmezőbb, biztosabb és szilárdabb alap lesz, mint az, amelyet hűtlenül odahagytak.

Szomorú jelenség ez, még pedig két okból: először azért — mi pedig a legnagyobb bajt is képezi — mert a tulszaporodásból származó verseny nemcsak hogy megnehezíti a megélhetési viszonyokat, hanem egyesenes lehetetlenné is teszi azt, hogy a tisztességes ipartűzők érvényesülhessenek; másodszor pedig azért, mert, a miként már említettük, annyi kétes egzisztenciát és megbízhatatlan jellemű embert hoz be az iparba, hogy az ipar színvonalá immár — a becületles, tisztességes emberek legnagyobb sajnálatára — süllyedni kezd, és ki tudja meddig fog tartani ez a süllyedés, ha csak egészséges, alkalmas rendszabályokkal nem sietünk a nagy, az igen nagy bajnak elejét venni. Kétséget sem szenved, hogy napjainkban a kávéipar olyan lejtőn áll, melyre eddig még példa nem volt. Ha az iparférfiak — akik valóban megérdemlik ezt a nevet — idejében igyekeznek, akkor talán a leesés még megakadályozható lesz. Persze ezt minél előbb meg kell cselekedni, nem pedig várva jobb idöket, mert magától a sült galamb senkinek a szájába nem fog berepülni.

Az az eset áll tudniillik előtérben, hogy ha idejében nem mozzunk, be fog állani az a körülmény, — mely mindenesetre felette sajnálatos volna — hogy a hivatalatlanok lesznek az urak és számbeli tulsulyukkal ki fogják szorítani azokat, akik eddig az értelmi színvonal képét adták meg a szakiparoknak. Hiszen közönlének napról-napra többen és ha az özőnvíznek kellő időben gátat nem vetünk, olyan romlás fog bekövetkezni az ipar terén úgy anyagi, mint erkölcsi tekintetben, a melynek eddig párját még nem láttuk, de ne is adja a Mindenható, hogy megálljunk!

Ismétellen emlegettük már, hogy ennek orvoslása a hatóságoknak nemcsak feladata, hanem kötelessége is. Egyrészt a jelesebb szakférfiak doiga arra törekedni, hogy korlát tétessék a végtelen beözönlés ele, az ő dolguk felhívni erre a hatóságok illetékes figyelmét. Másrészt pedig a hatóságok szigorú kötelessége, hogy tisztességtelen versenyt gátat szabjon, a saját polgárainak jólétét biztosítsa idegen, betolakodó egynéségek ellen, ott a hol kell, szép szóval, ott a hol kell, a szabályrendeletek parancsoló hatalmával. És az ilyen irányu szabály.

A Kőbányai Királysörfőző

Dr. Korányi és Dr. Kétyl egyet. tanár urak
által gyógyczélokra ajánlott

GOLIÁT — MALÁTÁSÖRE

idegbajokban, vérszegénység, emésztési zavaroknál, gyengeségnél stb. kiváló sikerrel használhatók és egyúttal

Legkellemesebb üdítő-ital.

Ára vidékre, kőbányai vasúti állomáshoz szállítva: nagy palack 19 kr., kis palack 13 kr., fogyasztási adóval együtt. Vidékre legkisebb szállítvány 30 palack.

Betét, nagy ládáért: 1 frt 60 kr., kis ládáért: 1 frt 20 kr., palackért 6 kr., mely azoknak bérmentes visszaadásakor visszaszolgáltatják.

Megrendelhető: a gyári irodában Kőbányán, a városi irodában: VII. kerület, Kertész-utca 40 és a vidéki raktárosoknál.

Budapesten kapható minden nagyobb fűszerkereskedésben és poharanként a Quisiana automata buffet-ekben is.

Die Buchbinderei mit Maschinenbetrieb
von
Leopold Neumann BUDAPEST, VIII.
Museum-körút 10.
fabrizirt seit Jahren als Specialität
Kaffeehaus-Mappen, Speisekarten-
Decken und Rohrzeitungshalter aus
dem besten Material.

Gediegene Arbeit — Prompte Lieferung — Prospekte zu Diensten.

Belatini Braun A. Pezsgőborgyár

Pinczék: Velence (Féher-m.)

Iroda: Budapest, VIII., Üllői-ut 60. szám.

Szálloda

Magyarország egyik legnagyobb és igen nagy forgalmu kereskedelmi városában, megyeszékhelyen, igen sok katonasággal, az első és legjobb üzlet ottan, mely áll: 46 berendezett vendégszobából, egy nagy és kis tanzenteremből, 1 nagy étterem, kávéház, sörház és korsmahelyiségből, nagy udvarral istállókkal stb. ellátva, elegánsan behatározva, az összes évi bére 8000 forint, múlt évi szobahelyisége 12 000 frt volt; a kávéház, étterem, sörház, korsma, istálló stb-nek bevétele múlt évben 90 000 frt volt, csakis a tulajdonosnak nyugalmi vonulása miatt 28 000 frt-ért eladó, melyre legközelebb 10 000 forint lefizetendő azonnal készpénzben; a fennmaradó összeg a 9 évi bértartam alatt részletekben törlesztendő. Továbbá egy

szálloda

Budapesttől egy órányira, nagyobb városban, 12 vendégszobával, kávéház, étterem, nagy tanzenterem stb-vel ellátva, az első legjobb üzlet ottan, évi bére 2500 frt, múlt évi forgalma 28 000 frt volt, eladási ára 8000 frt, melynek fele készpénzben az átvételtől lefizetendő, a másik fele pedig részletekben. Azonkívül több igen jómenetű vidéki és fővárosi szállodák, vendéglők, kávéházak és szálló vendéglők eladók avagy teljes berendezésével együtt bérbeadandók. — Ugyanígy szállodák, kávéházak és vendéglői helyiségek üresek vagy újonnan építettek bérbeadásra nálam mindenkor előjegyzésben vannak a felvilágosítást csakis direkte reflektánsoknak nyújtó szálloda, vendéglő és kávéházi üzletek adás-vétel iradája.
Niemetz Gyula szálloda, vendéglő és kávéházi üzletek adás-vétel iradája.
Budapesten, VIII., József-körút 22. sz.

rendeletek kidolgozásának, megalkotásának immár itt van a legfőbb ideje. De azokat ne egyoldaluan, hanem szakferfiak közreműködésével tessék megalkotni, akik legjobban ismerik iparunk egész sebeit és bajait és legjobban fogják tudni, hogy az általános romlás ellen mily orvos-szerek lesznek a leghatásosabbak.

A fentebbi javaslat mellett és illetve előtte, mint fontosabb teendő, okvetlenül szükséges, amit már mi is annyiszor hangoztattunk, persze eddig minden fogamat nélkül — az iparnak szakképesítéshez való kötése. Ez az a radikális eszköz, mely a hanyatlás szűzfejű hydrájának képes elvenni életét és azt véglegesen megsemmisíteni. Ezzel az orvos-szerrel elérjük azt, hogy az oda nem való idegen elemek teljesen ki fognak küszöböltetni arról a térről, a hová nem valók, a hol jelenleg nem esnálnak egyebet, mint tisztességtelen versenyyükkel megkeserítik azok életét, akik már huzamosabb ideje tisztességgel, becsülettel működnek a kávé-sipar rögös mezéjén.

A szakképesítéshez kötött ipar gyakorlásának üdvös eredménye lesz az is, hogy nemesek nem fog az ipar a hanyatlás lejtőjén lefelé hanyatt-homlok rohanni, nemesek hogy stagnálni nem fog a feneketlen mocsárban, hanem a csakis hivatottak vállvetett működésükkel előbbre fogják vinni, színvonalát emelni és tespedésből felrazott idegek fel-frissítésével új vért, új életet önteni a kávé-sipar gyöngülő testébe.

Egyelőre ezek szükségesek, hogy a tulzsufolt kocsi némileg kiürüljön és mérsékelt számú iparúzó jelenléte mellett kifüggeszhető legyen a tábla, hogy: „Megtelt!”

Wagner József.

Ingyenélők.

— Irta: H. I. —

A főváros társadalmában ezreke megy azoknak a száma, akik semmiféle biztos foglalkozást nem bírnak kimutatni és mégis megélnék, sok közülük a lelegegységű módon.

A társadalom minden rétegében találkozzunk ilyen ingyenélőkkel. A szocializmus téves tanaitól áthatott legalsóbb néposztálynak épügy megvannak a maga heréi, mint a fényes arisztokracziának, de a legelső naploval az u. n. középosztályban találkozzunk.

A művelt középosztály megélhetési módja sehol sem oly nehéz, mint épen hazánkban, hol az iparosztály kivételével az összes többi pálya — a kereskedelmet és tudományos pályát is beleértve — tul van zsufolyva. Manapság már annyi a kereskedő, orvos, ügyvéd, tanár, mernök stb. Magyarországon, de leginkább itt Budapesten, hogy valóban rosszul cselekszik minden szülő, ha fiából erőszakkal »urat« akar nevelni, ahelyett, hogy a biztos kenyeret adó, bár a jelenlegi társadalmi viszonyok mellett még nem elege kifejtett ipari pályára adna.

A minék Magyarországon nagy jövője van: az csak az ipar. Ezer és ezer ily irányú felhívás, szónoklat és hírlapi cikk iródott már meg és hangzott el, ugyszólván minden eredmény nélkül. Épen most, az iskolaév elején látjuk ezt leginkább. Az összes reálisoklat és gimnaziumok, közép- és felső kereskedelmi iskolák, polgári és katonai tanintézetek alig képesek befogadni az immenszus mennyiségben tödülő »ürjelölteteket«, míg az iparosok műhelyeiben alig látni egy-ke-t új inast. Rossz vége lesz ennek, nagyon rossz! Ha mindannyian urat nevelünk fiainkból, ki fog dolgozni? Mikor emelkedik hazánk ipara arra a magaslatra, melyen egészségesebb társadalmi viszonyok között már ma is állnia kellene?

Soha.

De azért emelkedni fog mégis valami. Az ingyenélők, naplopók, hamis kártyások és a fegyházak létszáma.

Hány ezer intelligens iskolázott ember áll már ma is minden kereset nélkül a társadalomban, és mert élnie kell, vetemedik a bűnök legkülönbözőbb fajaira. Ennek pedig nem ők maguk az okai, hanem szülei. Mert ha iparosokat neveltek volna belőlük, ma tisztességes kenyérkereső tagjai volnának az emberi társadalomnak, míg így napról-napra pum-polasból élvé, addig hanyatlának a lejtőn, míg végre bezárul mögöttük a börtön ajtaja.

Érdekes lesz kissé vizsgálódnunk, hogy az ingyenélők hányféle módon tengetik nyomorúságos életüket. Összes faják eloszlására kevés volna e lap valamennyi hasábjá, de néhányat közülük mégis bemutatunk, annak a bizonyítására, hogy minő különös és sokféle »megélhetési mód« van Budapesten.

Ki ne ismerne például az ingyenélők legkarakterisztikusabb faját, az u. n. »kibicez«-eket. Nem azokat a tisztességes úri embereket értem, kik hivataluktól vagy üzletáktól szabad óráikkal egy-kettőt arra fordítanak, hogy barátaik kártyajátékát figyelemmel kísérik, hanem az u. n. »törzsbizékeket«, kik reggeltől estig és estétől reggelig kibicéik teljesen ismeretlen emberek játekat. Ezek abból élnek, hogy a nyerőket pumpolják meg és ha egyik kávéházból kidobták őket, mennek a másikba, ahol még nem ismerősek.

Az ingyenélők elegáns osztályához tartoznak a

»turf-hiének«, kik a szó szoros értelmében a lövessenyekből élnek. Egész életükben egyebet sem tesznek mint »tippelnek« jobbra-balra. A sok közül egyik típjük biztosan beüt és az a szerencsés nyerő, ki rájuk hallgatott, szívesen ad nekik néhány forintot. Ezek az alakok ilyenformán tavaszszal, őszszel és nyáron összeszednek annyit, hogy telen megélhessenek, még pedig a legelegánsabban.

Nem utolsó helyen áll az ingyenélők között a házasságsegedlő sem. Elegáns megjelenésű fiatal ember, aki abból él, hogy házassági ígéretek tesz szegény jóhiszemű nőknek, kik összes pénzüket szívesen adják oda a daliás »völegény«-nek, aki egy szép napon másutt próbál szerencsét, ha már a »menyasszony« összes hozományát elpoescskolta.

Kár, hogy az ilyen gazembereket csak csalásért büntelti a törvény, mert nincs rájuk más paragrafus. Nem ártana minden egyesre minimális tíz évi szigorított fegyházat szabni, mert gaz úzel-meikkel a legsötétebb kétségbeesésbe, sokszor a halálba kergetik — különösen ha a megcsallt nő beléjük szeret — az áldozatot. Ez pedig több mint csalás, mondhatnók gyilkosság.

(Folytatása következik)

A kávésegedek és pinczerek helyzete.

Ez az örök téma, ez az örök szegényfolt a »művelt« társadalom képén. Nem szűnünk meg bolygatni ezt a kérdést, mert bármennyire is elmergesedett a seb, bármennyire fájjon is, kiméltelen kézzel kell hozzányulnunk, hogy beálljon a légvált javulás. A mi »művelt« társadalmunk valóban elszomorító képet nyújt, csak tessék alaposan vizsgálni. Nem tréfa dolog, hanem épen végletelemlül szegénytelen állapot az, hogy a közönség épen azokat, a kik az ő kényelmükről a legalap-posabban, legönzetlenebbül gondoskodnak, jutalmazást nem kérve és nem várva, részesíti oly megvető bánásmódban, mely minden önzertes embernek arcába kergeti a vért.

Vegyük csak először tekintetbe azt a körülményt, hogy a legtöbb helyen a pinczereknek, a közönség kegyelméből és jóváltából nincs nevük! És miért nincs? Azért, mert a t. közönség ezt lusta kimondani, vagy fogjuk rá, hogy nem ismeri. Persze ilyen esetben jönnek az ilyenféle megszólítások: »Psz!t! Psz!t!«, »Hé!«, »Izé!«, »Hohó!« stb. és még lsten tudja mifélek. Ugyan kérem, próbálják csak meg ezeket például valamelyik bérkocsisnak odakiabálni. Kétféle eredményt fognak elérni. A szelidebb vérmérsékletű bérkocsis egyszerűen el fog fordulni és a fölé botlat nem fogja mozdítani; míg a hevesebb esetleg tettegességre fog vetemedni, ezeket ordítván: »Mi? Hogy psz? Hat kutya vagyok én vagy mi?!

Ez az egyik. Azután gyakorta előfordul az is, hogy nem elég némelyik ficsurnak az, hogy a pinczért keresztnevével szólítja, hanem sans géne letegezi. A mi az elsőt illeti, bár nem valami sértő, mégis ki kell küszöbölni. Elvégre a pinczerek is emberek, nekik is épen ugy van két nevük, aint minden más emberfiának, nem méltányos és nem illő tehát, hogy keresztnevéükön szólítsák. Tessék a vezetéknevet megtanulni, ha a keresztnevet megtudta tartani és tessék annálfogva szólítani, ha nem is kívánják a pinczerek, hogy »ur«-nak szólítsák őket, bár ezt az elnevezést sokkal jobban megérdemelnék ez »nagyságos ur«-nál is. Mert például mit szólna nekem a kereskedőség, ha én üzletébe bemennék és minden szó nélkül per Gyula, Lajos vagy mit tudom én, hogyan szólítanám. Egyszerűen kiténné az utcára a szűrőmet és ezt valóban helyesen és okosan cselekedné.

Ami pedig a letegezést illeti, hát ez egy szóval neveletlenség, a mit jó izlésű ember nem tehet, de nem is tesz. Az csak amolyan Istenfélő elragaszkodott, az Aesopus békájához hasonló felulvalkodott egének szabadalma, a minőket fölös számmal találunk a fővárosi kávéházakban. Az ilyen butaságra nincs szavunk, de rábizuk az ilyen egyneket a józan emberek ítéletére.

Hát még arról mit szóljunk, ha a közönség a szolítgatás helyett harangjátékokat produkál. Pénzzel, kanállal vér az asztal vagy a poharat, hogy a pinczért odaszólíthassa. Amilyen megszokott dolog ez a helytelenység nálunk, épen olyan szokatlan a külföldön, a hol — mint sok másban — ugy e tekintetben is sokkal helyesebb felfogás van divatban. Ott embernek tartják a pinczért is, a ki nehezebben keresi meg kenyerét, mint nagyon sok ingyenélő, aki a kávéháza jövet, az ő husz krajczárjáért valódi Torquemada-módszer szerint inguitoriusz-kinzásokat vegez a szegény pinczerekben, azzal a különbséggel azonban, hogy a mig Torquemada hóherái csak a szegény delikvensnek testét sütogették tüzes vassal és törték kerékbe, addig nálunk ezek az ujkori inquisitorok a sajnálatra méltó pinczereknek lelket sütogetik tüzes vassal, azzal az ő megalázó, durva szavaikkal a szolítgatásaikkal, valamint a mélyen megsértett önzerttel török kerékbe, kvalifikálatlan, minden emberi minőségüket levetkező szívaltelés bánásmóddjakkal.

De ennek kell hogy vége legyen. A pinczer is ember, a társadalomnak leghasznosabb tagjai közül való. Mentségül senkinek sem szolgálhat az,

hogy borralvalójával jogot váltson embertársra megkínzására és mély megalázására. Nevelni kell „ezt” a társadalmat és ki kell belőle irtani mindazt a csirát, melynek felburjánzása ilyen mérges gyümölcsöket termel. A pinczének pedig adják meg a társadalomban teljesen azt a helyet, mely őt megilleti és adják meg teljes mérvben azt a tiszteletet, melyet megérdemel, mint olyan méltó tagja a köznek, a ki önzetlenül munkálkodik embertársai javára és önzellenül dolgozik az összeség kényelme végett.

Versatus.

A király háztartása.

Mesés fogalmakat alkotnak maguknak az emberek a király háztartásáról. Pedig amit az aranytálakról, lukullusi lakomákról mesélnek, az mind rege. Az uralkodók háztartása ugyan mesés összegeket emészt föl, de távolról sem azért, mintha naponta teknősbéka-levest, keletindiai fecskefészkét, pávanyelvet vagy egyéb illyesfélét ennének.

A napkirályok ideje lejárt és az egymást kergető ünnepek évei rég lezajlottak. Ma komoly kötelességeik vannak a királyoknak, amihez viszont egészséges szervezet szükséges. Királyunk igénytelensége közmondásossá vált már. Ellensége a dus asztalnak, szereti az egyszerűséget. Mikor egyedül étkezik, nem dusabb az élelme, nem is válogatottabb, mint akármilyen rendes módu polgáré. Ha vendéglátást lát egy vagy több főherceget, olyankor több fogást találunk. Ha azonban udvari ebédet ad, melyre külföldi vendégek is hivatalosak, akkor persze nem az egyszerű igényű ember, hanem a kettős birodalom felséges ura ad diszebédet s az aztán pompás.

Ma mintaháztartásnak mondhatjuk a királyét. Nem mindig volt ez így, csak mióta az udvari háztartási irodában összpontosul mindaz, ami a konyha, a kamara és a pince kezeléséhez tartozik.

Az előző állapotokhoz képest évente félmillióra rug a megtakarítás, mióta a fölösleges kiadásokat megszüntették, a régi tételeket törölték, az egyének főhalmozott extrajárulékait beszüntették. Azok az adomák, amiket a királyi ház konyhaköltségeiről beszélnek, feleiben ugyan koholtak, de azért valószínűk. Maria Terézia beteg papagályának ötven éves orvossága még a szegényebbek közül való. II. József egyszer megnézte a konyhaszámadást s a következő tételre bukkant benne: „Tokaji bor a papagálynak 150 frt”. A császár csodálkozott, az egész Hofburgban nem tudott egy papagályt sem. Utána kutatólt és akkor kiderült, hogy ez a tétel negyvenhat év óta szerepel állandóan a kiadások között! Akkor ugyanis — tehát közel félszáz éve — megbetegedett Mária Terézia kedvenc papagálya és az orvos tokaji bort rendelt neki erősítőül. Az udvari gyógyszerész küldött is egy heten át Tokaj nektárjából és számlát nyújtott be róla 150 forintból. A papagály régen elhunyt, de a bor ára lekiismeretesen évről-évre belekerült a kiadások rovatába.

A háztartási irodából, mely a főkonyhamester hatósága alatt áll, adnak rendeleteket a konyhák és pinczék egyes főnökeinek, kik viszont a személyzettel rendelkeznek.

Az udvari konyha berendezése bizony kevés szóra érdemes. A két főszakács, kik negyven éve szolgálják az uralkodót, váltig panaszkodnak, hogy a pecsenyeforgatók szinte hasznavehetetlenek már. Minden harmadrendű szálló konyhája modernibbül van felszerelve, mint az udvari konyha. Pedig itt készülnek a konyhaművészet remekei.

A király ételrendjét így mondja el az egyik konyhafőnök: 5 órakor kávézik a felség, a kávét a cukrászok készítik. 12 órakor lunchre levest és egy fogás húst kell találnunk. Az ebéd öt fogásból áll és 6 órára készül el. A király szereti a levest és a marhahúst. Közönségesen a szolgáltatott kamarás társaságában ebédel. Ebéd után bemutatják neki a másnapi menüt, azt nagy figyelemmel olvassa el a felség, nem ritkán meg is mészája és ilyenkor a kamarás izlését is tudakolja. A souper este 8 órakor van, tej és piskóta, ez az egész.

A menükártya fehér alapon, fekete nyomás. Csak a Habsburg-ház czimere és a király jelmondata van aranyalával besajtolva.

A fogásokból kettőhöz, háromhoz nem is nyul a király. Marhahúst kétszer vesz és a főzeléket is szívesen megismétli. Néha gombócot és főtt tésztát is rendel. Mikor még a királyné és Rudolf trónörökös gyakran étkeztek együtt a királyllyal, sűrűn került az almásretes az asztalra. Hanem az régen volt. Azóta nyungdíjba küldték az udvari rétesnyújtót. Az ebédek minősége három fokozatu. „Nagyon finoman válogatott”, „finoman válogatott” és „válogatott”. Az egyes fokozatok közli különbség árban kifejezve egy pár ezer forint.

A király süteményt egyáltalán nem kíván, cukorkát is csak keveset eszik. Az udvari bátra nyolc mázsa pralinét, bonbont és habos süteményt készítenek. Két mázsa a buffetbe való, hatot a szolgálk hordanak majd körül. A cukrászda készíti a reggeli kávét is.

A háztartás egyik legérdekesebb része a pince. Külön pinczében vannak a külföldi borok, a világ legnevesebb czegeinek szállítmányai. A király ked-

vencz itala a bordeauxi, sok ezek közt a Chaten D'Issant, a melyet mindennap fel kell tenni az asztalra.

Ezenkívül Ó felsége a gumpoldskirchenei bort kedveii. Rajnai bort soha nem iszik. Pezsgót csak vasárnap és ünnepek tesznek az asztalára, egyébként csak akkor, ha külön kívánja. Tokaji borból olyan kincsesgyűjteményt halmozta fel a pinczében, minőt egy uralkodó sem mondhat magának. Poros, pókhalós üvegekben őrzik a „Koronát”, melyet Tokajban direkt a királyi pinczék számára szűnek. Az 1869. és 1867. év összes termését az udvar vette meg. A bécsi udvari gyógyszerész is innen kapja szükség esetén a tokajit és fizet érte 12 koronát felliterenkint. A legjobbakat azonban semmi árért nem adják el, hanem tekintélyes ajándékat ad néha belőle a király. Így Viktória angol királynőnek néhány év előtt negyven üveg „Koronát” küldött. Spanyol borok is dusan vannak képviselve a raktárban, azután Mousseux cognac. Sherryt nyolczad-literes üvegekben szolgálnak fel a felségnek. Különlegességei a pinczének a Stipberger-féle cognac, melyből már csak három butella van meg, ép úgy néhány üveg szilvórium az 1790. évből, melyet Majláth gróf ajánlott fel az udvarnak. A palackokon külön vignetta hirdeli: „Ó felsége a király tulajdona.” Ebből viz magának uralkodónk, ha gyakorlatra megy. Mikor a király a Hofburgban lakik, éjjente virrasztani kell az egyik pinczemeszternek, mert gyakorta megtörténik, hogy a felség egy pohárka charthreuset, cognacot vagy pezsgót parancsol.

A buffet hölgyei.

E czím alatt sok illetlen dologról rántottuk le a leplet. Ez alkalommal azonban nem leplezünk le senkit. megelégszünk annyival, hogy egy pár szót mondjunk arról a „manipuláció emberbőrrel”-nek nevezhető üzelmekről, melyet nálunk »női kiszolgálás«-nak szoktak nevezgetni egész általánosságban.

Ez az új divat nálunk még nem is olyan nagyon régi. Csak amióta a városligetben megalapították azt a papirmaché-várost, amely oly rövid, de diestelen pályafutás után nemrégiben örökre lehunytá szemét, illetve — jobban mondva — becuska kapuit, a fővárosban azóta kezdett nagyobbra elterjedni ez a mindenesetre lazuló erkölcsökre mutató divat. A vágyaknak felkeltésére irányzott spekuláció, a »nyers husnak« közönséges árúcsikké való lealacsonyítása, hihetetlenül magas mérveket öltött és nem mondunk sokat, ha kijelentjük, hogy ez időtől fogva Budapesten legalább is félmért-földnyire lesüllyedt az erkölcsi színvonal.

A nympha-telep igaz, hogy megszűnt, de a nymphek, bár siratják kedvelt berkeiket, nem szűntek meg létezni (beh kar!), hanem szertemertek a szélrózsa minden irányában. Így hát még eddig egy helyütt volt az erkölcsi kátyu, addig most a sár szétférescent és mindenfelé bepiszkolja az eddigi tiszta helyeket is.

Lám, a női kiszolgálás ellen folytatott harcunkban édes elégtételül szolgál nekünk ez az eset, melylyel a napisajtó egy egész heten át foglalkozott de különben az előre volt látható. A tisztességtelen alapon épült üzérkedés nem hozhat jó gyümölcsöket. Ha eleintén ugyan előtűnik is némi látszatja, ez nem más, mint halvány ragyogás, amely esakhamar eltűnik, ha a válság szele végig fújja, enyészteit porával betakarja a szégyenhelyeket.

»Minden ország támasza, talpkőve a tiszta erkölcs, mely ha elvész: »Róma ledől s rabigába görnyed« — mondja a költő, és a költő által az országra alkalmazott tanulság kicsiben sok mindenre ráillik. Az erkölcs-telen alapon álló üzlet nem fogja sokáig vinni és előbb-utóbb elhordja az erkölcsi felháborodás.

Tehát a női kiszolgálásnak első és főhibája az erkölcs-telenség, vagyis úgy magukban a felszolgáló lányokban, pardon! hölgyekben rejlt könnyű erkölcsi érzék, mely hamar tulteszi magát mindenféle korlátan; viszont másrészt az abban megnyilatkozó erkölcs-telenség, hogy egyes üzletlajdonosok nem restellik spekulációik szívevényes hálójába befogni egy olyan szálat is, melynek erőssége az emberi gyöngöcségre alapított hiedelemből van szöve és az emberi bűnök kiaknázásából akar a maga számára tőket termelni.

Persze »a pénz nem büzlik«, megmondta már Hadriánus császár, aki mellestleg szólvá, korának legelvetemültebb embere volt. »Pecunia non olet«, vallják és hirdetik azok az emberek, akik a női kiszolgálás alkalmazását összeegyeztelhetők tartják az üzleti tisztességgel és jogczimek tartják arra, hogy a bűnös után szerzett gazdagság révén emelkedjenek a magasba. Már pedig, hogy ez milyen balga tévhít, az emberi kötelesség mily fölületes félremagyarázása, azt a már fentebb elmondottakból észlelhetjük.

De a női kiszolgálásnak ez a sötét erkölcs-telen háttere mellett, vannak egyéb olyan különleges hátrányai is, melyek már elve kizárják a női kiszolgálás alkalmazhatóságát és használhatóságát. Először is már maga a gyöngő nem elnevezés is a mellet bizonyít, hogy sokkal kevesebbre van hivatva, mint a férfi és ily esetekre való alkalmazása elhibázott dolog. Nem bír azzal a lelki erővel, de testi erővel még kevésbé és különösen oly rengeteg testi munkánál, amely akár a kávéházi, akár a vendéglői alkalmaztatásra vonatkozik, a gyöngébb szervezetű nő oly roppant fáradalmakat kiállni nem képes és természetesen csak egészségének

DIADAL-pezsgőbor

EBERHARDT ANTAL

BUDAFOK.

Alapítottatott 1801.

Legfinomabb minőségű valódi

Ménes-Gyoro

vörös és fehér

Muszka-Magyarádi

asztali- és csemege-borokat

ajánl legnagyobb választékban

Domány József Aradon

cs. és kir. Ó Felsége a szász és szerb király és Ó felsége Károly bajor herczegnek

udvari szállítója, szőlőbirtokos és bormagykereskedő.

Legjobb minőségű

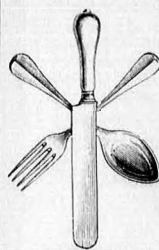
alpacca- és china-ezüstárukat

ajánl

HERRMANN J. L.

cs. és kir. udv. és orsz. érczárú gyári raktára

Budapest, IV., Klotild főherczegnő-palota.

Evőeszközök, bors- és só-tartók, leveses- csészék, eczet- és olaj-állványok, kenyérkosarak, tálczák, serpenyők, kancsók, asztaldiszek, gyertyatartók, állócsillárok stb. stb.

Teljes berendezések szállodák, vendéglők és kávéházak számára.

16 nagy kitüntetetés a legnagyobb kiállításoktól.

Alapítottatott 1819. évben.

„Artesia“

budapesti vendéglősök szikviz- és pezsgő-italok gyára részvény-társaság Budapesten,

VII., Egressy-út 20/c.

Az Artézi savanyuviz a legjobb és legegészségesebb üdítő ital úgy borral, mint bor nélkül.

Elismert orvos-tanári tekintélyek által **gyomor és emésztési** bántalmak megszüntetésére ajánlottatott.

Ezen savanyuviz, mely Budapesten a legolesőbb azonkívül 1/2—1 — és 1 1/2 literes porcellán dugóval, légmentesen elzárt palackokban pontosan házhoz szállítunk. lehetővé teszi, hogy a legszegényebb ember is, kevés pénzen, megszabadulhat, olyan betegségtől, melynek gyógyítása sok pénz és sok időt vesz igénybe. A vendéglős uraknak az Artézi savanyuvizet 2 literes parafa-dugóval elzárt palackokban is szállítjuk.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek

Telefon 25—57.

Alapított 1864.

DORN FRIGYES

rézműves

Budapest, VII., Rombach-utca 8.

Ajánlja magát vendéglők és kávéházak

konyha-berendezésére,

réz- és vas-edények czinezésére, és minden e szakmába vágó munkák elkészítésére.

Javitások pontosan eszközöztetnek.

Sátoralja-Ujhelyben, Zemplén - vármegye székhelyén, a fő-utczán, újból épült házban, a vármegyéhez szomszédságában, a város legszebb és legforgalmasabb pentján egy

modern kávéház

játekoszobákkal, lakással és kényelmes kertihelyiséggel teljesen berendezve, azonnal bérbeadó, illetve berendezése eladó.

Ugyanezen épület emeleti részét, mely 12—15 kényelmes modern szobával bir, 1901. évi május 1-ső napjától szintén már most

szállodai használatra

bérbeadó. Bővebb értesítést nyújt a háztulajdonos

Haas Fülöp S.-A.-Ujhelyben.

„MARGIT”

GYÓGYFORRÁS

Margitforrás-telep (Bereg-megye).

A budapesti m. kir. egyetem vegyelemzése szerint kevés szabad szén-savat, ellenben sok szén-savas natriumot és lithiumot tartalmaz. Ezen tulajdonságai azok, melyek a hasonló összetételű vizek fölé emelik. Kijűző hatása a légutak s tüdő hurutos állapotainál, különösen szívós váladék esetén; tüdővészeseknél, ha vérzésre való hajlandóság van is jelen, a „Margit-víz” megbecsülhetetlen szolgáltatásokat tesz kevés szabad szén-savánál fogva. Kiváló hatást látni tőle a gyomor és belek hurutos állapotainál, főleg azon esetekben, hol a fölös mennyiségben képződött sav oka a rossz emésztésnek.

A húgsavas sók lerakódását akadályozván, becses szolgálatot tesz továbbá a hólyag hurutos bántalmainál, a kö- és homokképződés eseteiben, miért is a budapesti és bécsi egyetem orvosainál, mint az orvosvilág egyéb előkelősegei a legszívesebben használják, előnyt adnak a „Margit”-forrásnak a hozzá hasonló összetételű gyógyvizek fölött.

Mint ivóvíz

kiváló óvószernek bizonyított javányos betegségek idején, főleg typhus ellen.

Mint borvíz általános kedveltségnek örvendő.

Főraktár:

ÉDESKUTY L. ásványvíz-üzemeltetés

és. és kir. udvari szállító BUDAPESTEN.

Kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Saját készítmény.

Kivonat ruha-áruházam árjegyzékéből.

Különösen figyelembe ajánlom, hogy a ruhák legnagyobb része honi gyártmány és tiszta gyapjuszövetekből készült.

Férfi-öltönyök	frt 12, 14, 16, 18 és felj.
Férfi-felöltő	» 12, 14, 16, 18 » »
Loden v. teveszőr-havelok	» 8, 10, 12, 14 » »
Nadrágok	» 4, 5, 6, 7, 8 » »
Piqué-mellény	» 2,50, 3, 4, 5 » »
Divat-szöv. mellény	» 4, 5, 6, 7 » »
Bársony mellény	» 5, 6, 7, 8 » »

Vidéki megrendeléseknél a kabátok mellbőségé és a nadrágnak belső hossza kitüntetendő.

Lukács Gyula,

ezelőtt Krausz Lipót és fia,

IV. ker., Kossuth Lajos-utca 18. szám,

az Udvari kávéház mellett.

összeomlása lehet a következménye az erőn túl való vállalkozásnak.

De nem való a női kiszolgálás alkalmazása még abban az esetben sem, ha más erkölctelen spekulációkkal nem is volna összekötve a gazda részéről. Mert az egyedül álló felszolgáló leányok legjobb médiumai lennének az éretlen és érett ifjúság hódító képességeinek kipróbálására és ha nem is erőszakkal, de önkénytelenül is erkölctelenekké tenné őket a kísértésekkel teli élet, melynek levét azután az erkölcs színvonala inná meg.

És ami fő, azt utólag hagytuk. A női kiszolgálás iszonyban lenyomja, elértékteleníti a férfi-munkaerőt, mert versenyre kel vele és rendkívül olesón lévén kapható, önkénytelenül is esabítoán kinálkozik. Minden vendéglői vagy kávéházi kiszolgálásra alkalmazott nő egy-egy derék, tisztességes férfi-munkást foszt meg keresetétől, ami elégre még sem méltányos dolog. A nőnek annyi másféle ipar, illetve foglalkozási és kenyérkereseti ág áll nyitva, hogy nagyon sokfelé találhat alkalmazást, szükségtelen tehát oda mennie, ahol sokkal érdemesebb férfiak szájából veszi ki a falatot.

Illo dolog volna tehát nagyon, ha a női kiszolgálás egyszer s mindenkorra kiküszöböltetnék. Nem ingat meg bennünket ebben a meggyőződésünkben a számos külföldre való hivatkozás. Elvégre az nagyon jó lehet külföldön, ahol egyáltalán jobb a közgazdasági állapotok, de nagyon sajnálatos és elkerülendő jelenség az nálunk, ahol még a férfi-munkásoknak is alig jut a mindennapi kenyérből, nemhogy még a nők is részt kérjenek belőle. Menjenek más pályára, ahol erkölcsiüket is jobban megvédhetik!

II.

A társasvacsorák jelentősége.

A mi szakfőúrjaink, hála annak az okos belátásnak, mely ezt ekképen rendezte be, gyakorta összejönnek a társasvacsorák, a melyeknek jelentőségét óhajtuk ismét egy pár szóban méltatni. Maga a társasvacsora olyan intézmény, a mely a maga nemében ritkítja párját abban a tekintetben, hogy az egy pályán működő férfiak között egyrészt az összetartozandóságot erősíti, illetve szilárdítja, másrészt, mert az üdvös dolgok kieszelésére alkalmat ad és így közvetlenül a haladás kútfeje.

Hiszen minden időben és minden téren ismeretek már és ismerik ezt az intézményt és annak életbevágó hatásait. Mert régi szólamondás, hogy a magyar ember csak kétféle asztalnál érzi jól magát: az egyik a zöld asztal, jelképezve tulajdonképpen a politikai életet, melyben honboldogító eszmék születnek, létesülnek, megvalósulnak és múlnak el; a másik pedig a fehér asztal intézménye. A fehér asztalnál hamar megoldódik a magyar ember nyelve és ennek olyan varázslatos hatása van, hogy sokkal közelebb képes hozni egymáshoz a legkülönbözőbb temperamentumú, vérmérsékletű és természetű embereket, mint bármely más oly eszköz, melylyel az emberiség egyes társadalmainak összeolvadására tudósok és sociológusok már olyan nagyon régóta kísérleteznek.

Mint tehát fentebb mondtuk, a társasvacsorák intézménye, melynek alapját a fehér asztal képezi, olyan erősítő és összehúzó káposcs, a mely nemcsak az összetartást idézi elő, hanem éppen ebből kifolyólag, termékeny eszmék és nagyszabású conceptiók, tervek melegágya, különösen ha olyan emberek kerülnek egymással a fehér asztal mellé, a kik egy élethivatást választottak maguknak és ugyanazon eszél felé törekednek, a legtöbbször ugyanazon eszközökkel és fegyverekkel, természetes, hogy idegenek nem lehetnek egymáshoz. A közös eszél, közös eszmék, az általános emberi boldogulás felé való törekvésben az ugyanazon út, kell hogy testvérsítőt hatással legyen mindazokra, a kik ép és józan érzekeik teljes birtokában vannak. Mert csak ebből magyaríthatjuk ki azt, hogy a pályatársak egymással szemben nem helyezkednek arra az álláspontra, amelyet bizony nagyon sok helyen olyan sajnosan s zemplünk: t. i. arra, hogy az egyik a másik szájából ki akarja venni a falatot és lábra kezd kapni a legtisztességtelenebb verseny, a legmegengedhetlenebb eszközökkel, kiaknázva, némely szaktársnak gyöngeségeit, hogy aztán ő maga, a ki talán arra a legkevésbé méltó, önmagának teljesen biztosított existenciát teremthessen.

Lám a fehér asztal intézménye elejét állja az ilyenféle kicsapongásoknak, mertéktelen kapzsiság és tisztességtelen verseny felé törekvésnek. A fehér asztal megszelidíti a lelküket, egymáshoz közelebb hozza a közös eszél felé törekvőket és az ellentétek kiegyenlítésével törekszik odahatni, hogy a gyöngének kevésbé biztosított jogai megvédésének az összesség erejével, a nagyok, a hatalmasok, a gazdagok tulpapjai, esetleg a tulnyomó fölényből eredő önkény ellen.

És minthogy a társasvacsorák intézményének immár behonyonított, tehát teljesen kétségtelenül meg van ez az eredménye, ebből még sokkal üdvösebb és a szaktársak jólétére, boldogulására kiható, igen fontos és kihatásaiiban felette jótékony következtetések, vagyis jobban mondva, magát az eredményt tekintve, következmények folynak. Mihelyt a szaktársak nem törekednek egymás ellen, nem küzdenek tisztességtelen eszközökkel, hanem mindegyikük azon gondolkozik, hogy egyik

a másikkal vállelve érje el a kitűzött eszél, melyet egymással — rossz uton — küzdve amugy sem érnek el; természetes, hogy nyomban kifejlődik az összműködés gondolata és a közös czelra való törekvéssel együtt járó közös munka tudata.

Már most a fehér asztalnál nem fog egyik a másik ellen intrikálni, hanem mindenki elő fogja terjeszteni saját gondolatait, eszméit, hogy többen lévén, mindannyian meghányják-veszék és a több szem többet lát elvénél fogva kibámozzák a zürzavaros eszmék és tervek tömkelegéből mindazt, a mi jó és használható, a mi saját iparunk támogatására, előbbvitelére, haladására előnyös és az ekként felszűrt igazságok erejét felhasználják arra, hogy belőle mindenkinek jutván az őt megillető rész. senki a közös boldogulásból ki ne zarassék, hanem megszivellik azt a gondolatot, hogy az egyesek jóléte az összesség javára szolgál és ebből folyólag minden irigység nélkül, teljesen önzetlenül munkálnak a köz javán.

Tehát végeredményben a társasvacsorák intézménye nemcsak hogy fenntartandó, hanem ajánlatos annak minél sürűbb mértékben való látogatása és esetleg a körülményektől függő kiterjesztése. Mert ezen az uton az iparszaktársak között mindig szívélyesebb lesz a viszony, egyszerűsind üdv, haszonhozóbb az egyesek és összesség jóléte, valamint az ipar haladására, tökéletesedésére.

Tisztelet olvasóink szives tudomására adhatjuk már ma, hogy a legközelebbi társasvacsora f. évi október hó 8-án tartatik. Weingruber H. ur vendéglőjében, VII. ker. dohány- és sip-utca sarkán.

W.

Az új szabályrendelet ügyében a f. hó 7-én szaktervezlet volt a budapesti kereskedelmi és iparkamaránál, melyen iparunk képviselőiben — a kamara meghívása folytán — Némái Antal elnök, Harkai Mór alelnök és Kemény Géza titkár vett részt. Az értekezlet melyen a vendéglősök és pálinkamérek képviselői részt vettek — behatóan tárgyalta az ismeretes tervezetet és sok oly körülményre hívta föl a kamara figyelmét, amely a szabályrendelet helyes alapokon való megoldásánál figyelmet érdemel. Elnökünk a vita folyamán több ízben felszóllt és a tárgy iránt való meleg érdeklődésének, a tervezet alapos tanulmányozásának minden egyes beszédében jelét adta. Javasatait az értekezlet magévá vette, a kamara jelenvolt titkára, Fritz Péter ur pedig készséggel vette föl jelentésébe. Az értekezlet lefolyásáról ítélvé, a kamara szintén híve a kötelező társulati tagság kimondásának, mely kérdést elnökünk ismételtlen hangsúlyozva ajánlotta a kamara támogatásába.

Drágább lesz-e a tea. A kémiai forradalom alkalmából a mézárásokon felül a legtöbb európai az érdeklő legközelebből, hogy mi lesz most már a téra a mindennapi teánkál? A válasz csak az mondhatja meg, aki tudja, hogy a legtöbb teát Kína déli tartományában termelik. Vannak ugyan Kantonból Pekingig is ültetvények, de a legnagyobb mennyiséget mégis a déli részek szolgáltatják. Évenként rendszeren ketszer aratnak: kora tavasszal és késő őszszel. Az első aratást a politikai viszonyok még nem befolyásolhatják. Annak a termésnek már összevásárolták és hajóira rakták. Legnagyobbrészt már Hamburgban és Londonban is hever, utrakészen Európa különböző helyeire. Míg ebben tart, addig nem is lesz drágulás. Nem így áll persze a második aratással. Ez ugyan bőségesnek ígérkezik, de annál nehezebb lesz hozzá jutni. A fölkelés mindinkább terjed délnek s a boxerek éppen a kereskedőket gyűlölik leginkább. Focsa, Hankau, Sanghai, Kanton a városok, ahonnan a legtöbb teát kapjuk, már is körülbelül zár alatt vannak. Hiába adják föl itt Európában a minél nagyobb rendeléseket, pénzes ember nem igen mer kimozdulni a vidékre, mert a legnagyobb veszedelmeknek van kitéve. Anglia ugyan jól el van látva teával, de azért az őszre feltétlen nagy drágaság várható.

A vizgáz terjedése. A gázgyártás egyik legeredősebb módja a vizgáz-termelés. A készén nagy hőfoku, erősen izzó állapotban megbontja a vizet hidrogénra és oxigénra, épen úgy, mint a kálium vagy a natrium megbontja hideg állapotban és keletkezik szénhidrogén és hidrogén, két melegtermelő gázkeverék. Az előállítás egyszerűsége mellé járul még az a jó körülmény is, hogy a vizgáz nem kényes anyag s a legrosszabb készénből is jó vizgáz keletkezik, míg a többi készénből kitűnő minőségű szénből készíthetők csak. Nagyobb gyárakban 1-9 fillérbe kerül a vizgáz köbméterje és a fénye erős, fehér fényű és teljesen nyugodt. A levegőt pedig csak felényire fertőzi meg, mint az Auer-égők, úgy hogy jelenleg már Ausztria több városában, így Péttau, Rzeszow, Czernowitz, Radkersburg, sőt Bécsben a közkórház pathologián intézetében is vizgázvilágítás van. A vizgáz-termelésnek nagy előnyei vannak a szilgító gázgyártás fölött még annyiban is, hogy teljesen a világítatlan és bármely pillanathon megszakítható. A 100 gertyaerős vizgázlámpa gyári költségé 0-34 fillér óránkint, tehát harmadrésze az Auerfény árának, ami lehetségessé teszi a vizgázfűtést is. Mótórhajtásra is alkalmas a vizgáz, és dacára, hogy a készén átalakítása vizgázra nagy veszteséggel jár, mégis olesóbb a mótórhajtása vizgázal, mint készénfűtással. Ez az oka, hogy a Stroche-fele vizgázkészülékek Ausztria - Magyarországon, Németországban és Hollandiában másfél évi elterjedés után 10 millió köbméter vizgáz termeltek. Amerikában, a

hol a petroleum-források mellett könnyű szerrel karburizálhatták a vizgáz, jelenleg a gyárok 30%-a a vizgáz-tüzelésre van berendezve s a vizgáz-tüzelés egyre terjed is. Európában azonban csak az újabb időben kezd a vizgáz-termelés szélesebb rétegekben terjedni, de évről-évre oly nagy a vizgáz-termelés növekedése, hogy nem sokára utolérjük Amerikát. Németországban a vizgáz-tüzelés kötelezővé tételét emlegetik különösen a városokban, mivel a vizgáz füst nélkül ég el szénásvá és vízzé. Úgy látszik, a gáztechnika azokat a veszteségeket, a miket a villamos világítás miatt szenvedett, könnyen kiheveri a gázgyártás egyéb ágaiban.

Apróságok.

A párisi világiállításon két lengyel kazár meglát egy tréfás automatát, mely a bedobott pénzért torzképeket szolgáltat. Kohn bedob egy 10 centime-ost, mire kiesik egy ökor arcképe.

— Te Kohn, — mondja a másik — hódj te ökör vadj, azt én tudok; de honnan tudja az automat?

*

Vendég: Pikoló! Micsoda rendtelenség ez? Miért nem hozod azt az ujságot?

Pikoló: Mindjárt öregem, csak egy kicsit légy türelmemel.

Vendég: Botrány! Hogy mersz engem tegyeni?

Pikoló: Ahogy te engem!

MOSCH BÉLA

Budapest, VII., Király-utca 99.

TELEFON (Interurbán) 15—22.

Ajánlja a következő általa képviselt czégek:

Duminy & Comp. Ay (Champagne),

kitűnő minőségű pezsgők

Grande Chartreuse Voiren,

valódi Chartreuse-likör

James Waters, London és Malaga,

Jamaika rum és spanyol borok

Gessler Siegfried Jägerndorf,

egyedül valódi Altwater

Courvoisier Curlier Cognac,

legfinomabb valódi francia cognac.

Telefon

GROSZ ÖDÖN

szálloda, vendéglő és kávéházi személyzet elhelyező- és mindennemű üzletek adásvéves közvetítésének ügynöksége

IV. ker., újvilág-utca 18., „Ferenczy kávéház“.

Sürgöncyzim: Grosz Ödön Budapest.

Budapest, a postabélyeg kelte.

Tisztelettel hozom a t. helybeli és vidéki szállodás, vendéglős és kávéházak, valamint az e szakmához tartozó személyzet szives tudomására, hogy a VI. ker., nagymező-utca 7. szám alatt lévő jöhrű szálloda, vendéglő és kávéházi személyzet elhelyező irodámat

IV. ker., újvilág-utca 18. sz. alatti elkülönített udvari helyiségbe helyeztem át.

Midőn t. Czimednek irántam tanúsított bizalmáért hálás köszönetemnek adok kifejezést, egyben kérem, hogy bizalmával a jövőben is megtisztelni sziveskedjek.

Tisztelettel hozom egyben t. Czimed szives tudomására, hogy ugyanazon házban lévő volt Ferenczy-, jelenleg „Casino“-kávéházat megvettem és azt

„Ferenczy kávéház“

czím alatt bejegyezve, szeptember hó 1-én megnyitóm.

Fenti kávéház átvételére egyedül csak azon czél vezérelt, hogy a Collegák közötti viszonyt szorosabbra fűzzem és helyiségeimben részükre kedves „Otthon“ és kellemes találkozó helyet biztosítsak. Ajánlva magamat, maradtam

teljes tisztelettel

Grosz Ödön.

Az ezredéves országos kiállításon

Telefon 13-06.

Telefon 13-06.

a Millenniumi nagy éremmel kitüntetve.

Teljes vendéglő s kávéházi

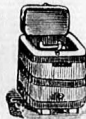
konyha-berendezést, vörösréz-edényt, kávéházi tüzhelyek 50% fűtési megtakarítással ajánl mindennemű rézműves-munkát, valamint saját szabadalma szerint készített kávé- és teafőzőgépeit legjutányosabb áron pontos kivitel mellett

GALLIK LAJOS rézműves.

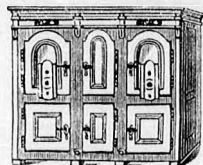
Budapest, VII., nyár-utca 15.

Javítások és czímezések gyorsan elkészítenek és jutányos áron számíttatnak.

Ócska vörösréz napi áron megvételtek vagy becsereltekik.

GINDERT ISTVÁN

jégszekrény, hűtő- és fagyasztó-készülékek, puhafa butor, konyha és háztartási eszközök gyára

Budapest, VI., Klapka-u. 5

Raktár:

VI. Teréz-körút 8.

A legfinomabb palaczkör

a világhírű polgári sörfözde, alapított 1842-ben.

„Pilseni Ósforrás“

nevezeti gyártmánya. Vidékre pasteurizálva küldetik, miáltal 4—6 heti tartósság biztosítva, Budapesten házhoz szállítva. Rendelvényeket kérjük kizárólag czímünkre, mint a magyarországi vezérképviselethez beküldeni.

Telefon 58—60

Mezey és társa czégnél

Budapest, IX., Ranolder-utca 4.

A legszebb szabásu, jól álló, tartós és finom minőségű

FRAKK-INGEK

Várady Bélánál

BUDAPEST,

IV., kishid-utca 9. szám alatt

kaphatók.

A czég készít

férfi ruhákat

valódi angol szövetekből, mérték szerint.

Jökéletes szabás!

Gondos kiállítás!

Jutányos árak!

HOFFMANN KÁROLY

BUDAPESTI TEMETÉS-RENDEZŐ-INTÉZETE

BUDAPESTEN, IV. KERÜLET, VÁCZI-UTCZA 45. SZÁM.

Elvállal olcsó és szép

temetés-rendezéseket

nyolcz különböző osztály köztudomású jutányos díjazás szerint: 18, 25, 40, 60 frttól kezdve egész 400 frton tulmenő árakig; készletben tart holtak számára való felszerelvényeket, érez, fa, lakkozott s fényezet koporsókat, természetes és művirágokból készült

Koszorukat.

Hullaszállításokat

eszközöl a haza és a külföld minden irányában sth, stb.

TELEFON.

Uebernimmt schöne und billige

Leichenbestattungen

nach acht verschiedenen Classen zu anerkannt billigen Tarif; von fl. 18, 25, 40, 60 bis über fl. 400; unterhält ein grosses Lager von

Leichenrequisiten,

Metall, Holz, lackirten und polirtiten Särgen,

Grabkränzen

aller Art; auch werden

Leichen-Transportirungen

besorgt nach allen Richtungen des In- und Aus-

landes etc, etc.

TELEFON.

Csász. és kir.

udvari szállító

DITMAR R., Budapest

IV., Kossuth Lajos-utca 3.

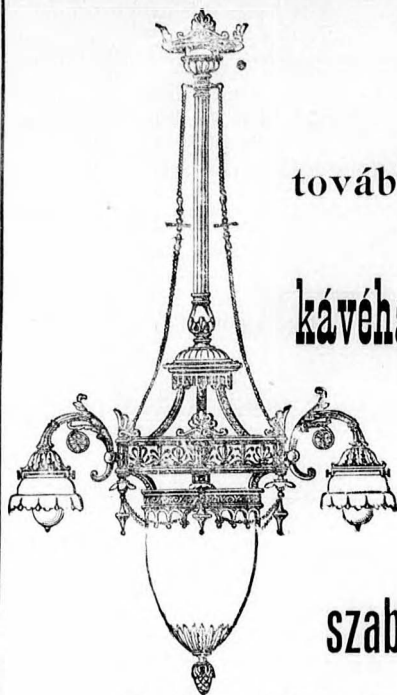
ajánlja dúsan felszerelt gyári raktárát mindennemű

villamos,

továbbá kombinált villamos- és légszesz-lámpáiból,

nevezetesen : szalon- és ebédlő-csillárait

kávéház-, vendéglő- és magánlakások berendezéséhez.

Terem- és templomi csillárok

kivánatra rajz szerint is készíttetnek.

Különös figyelmébe ajánlom még szolid és olcsó kivitelű

szabadalmazott öntöttvas villamos világító tárgyaimat.

Költségvetéssel és rajzokkal kívánatra szívesen szolgálok.

Francia pezsgőbor-gyárosok Louis François & Comp.

csász. és kir. udvari szállítók.

Diplome d'Honneur

Lissabon.

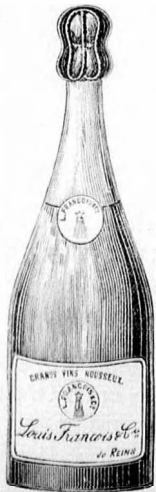
Promontor.

Arany érem

Páris, Nizza, Semeovár, Anvers.

Van szerencsénk becses tudomására hozni, hogy mi az
egyedüli francia pezsgőbor-gyárosok

vagynak Magyarországon és cségünk mint ilyen a budapesti
kereskedelmi- és váltótörvényeséknél 17,151. sz. a. bejegyezve van.

Főraktár : Borhegyi Ferencz ezeltől Lápóssy
Budapest, Haas-palota.

Vezérképviseletőség : Ruda és Blochmann, Budapest.